

KONFERENCA SVETA ZUNANJIH MINISTROV V LONDONU

Problem mirovne pogodbe z Nemčijo ne more biti rešen brez nemškega naroda in nemške vlade

Govor sovjetskega zunanjega ministra Molotova

London, 3. dec. (Tass.) Svet zunanjih ministrov je na svoji seji dne 1. decembra, ki ji je predsedoval Molotov, nadaljeval razpravo o vprašanju povabila predstavnikov nemške vlade na mirovno konferenco. Kakor je bilo že javljeno, je podala britanska vlada v soboto 29. novembra predlog o tem vprašanju. Očitno je, da o tem predlogu ni bil prej dosežen sporazum z ameriško delegacijo, ker je Marshall — ker ta predlog ne ustreza politiki ameriške delegacije

je stališče. Potemtakem mora biti vlada sestavljena pred mirovno konferenco. Sovjetska delegacija je prepričana, da so vse delegacije videli potrebo, da se jim prej sklene mir v Evropi. Ali se vse delegacije strinjajo s tem? je vprašal Molotov. Če se delegacije strinjajo, da je potrebno pospešiti sklenitev miru v Nemčiji in vzpostaviti splošni mir v Evropi, tedaj morajo priznati, da bi bilo to nemogoče napraviti brez centralne nem-

sko vlade. Iz tega razloga, rešujoč vprašanje priprave mirovne pogodbe, moramo prav tako rešiti tudi vprašanje ustanovitve centralne nemške vlade. Problem Nemčije in problem mirovne pogodbe z Nemčijo ne moreta biti rešena brez nemškega naroda in nemške vlade, ki bo predstavljala ta narod. Nemško vprašanje lahko rešimo samo, če se ustanovi nemška vlada, ki bi bila odgovorna za izvajanje določb mirovne pogodbe. Zato smatra sovjetska delegacija, da moramo vzporedno s sklepom o hitri izdelavi načrta mirovne pogodbe izdati sklep o pospeševanju ustanovitve nemške vlade. Šele tedaj bomo rešili probleme, ki spadajo v okvir mirovne pogodbe z Nemčijo in dosegli splošni trdni mir v Evropi. Iz tega izvirajo obveznosti za štiri kontrolne sile, da podvzamejo korake za pripravo mirovne pogodbe z Nemčijo, hkrati pa tudi za ustanovitev nemške centralne demokratične vlade.

Bevin, ki se je očitno znašel v neugodnem položaju, je pričel nasprotno manevrirati. Očitno mu je bilo neugodno, da bi umaknil svoj predlog o nudenju možnosti predstavnikom nemške vlade, da podajo svoje stališče na mirovni konferenci ter bi postalo jasno, da je to napravil pod pritiskom ameriške delegacije. Iz tega razloga je Bevin raje izjavil, da ne more sprejeti Molotovljevega tolmačenja britanskega predloga in da britanski predlog ne pomeni tega,

Diskusija o sestavi dokončne besedila mirovne pogodbe

Ministri so nato pričeli razpravljati o vprašanju sestave dokončnega besedila mirovne pogodbe. Na zasedanju Sveta zunanjih ministrov v Moskvi je bilo doseženo soglasje glede tega vprašanja in to je formulirano na tale način: »Po zaključku mirovne konference in po proučitvi njenih priporočil, bo izdelal Svet ministrov, sestavljen iz predstavnikov tistih držav, ki so podpisale akt o nemški vojaški kapitulaciji, dokončno besedilo mirovne pogodbe.«

Na zasedanju Sveta ministrov v Moskvi je ameriška delegacija vztrajno zahtevala, da bi se ta formulacija spremeni tako, da bi Svet ministrov izdelal dokončno besedilo mirovne pogodbe na temelju priporočil mirovne konference, ki bi bila izdana z dve tretjinsko večino vseh navzočih in vseh udeležencev pri glasovanju, prav tako, da prouči druga priporočila, ki jih bo podpirala večina navzočih in udeležencev pri glasovanju na konferenci.

Iz tega amandementa izhaja, da bi bila priporočila mirovne konference, sprejeta z dvotretjinsko večino obvezna tudi za Svet zunanjih ministrov. Sovjetska, britanska in francoska delegacija se niso strinjale s tem amandementom.

Na današnjem sestanku je Marshall rekel, da je ameriška delegacija pripravljena, da spremeni svoje predloge tako, da bi Svet ministrov izdelal dokončno besedilo mirovne pogodbe na osnovi priporočil mirovne konference, ki jih bo podpirala dvotretjinska večina vseh navzočih in udeležencev pri glasovanju, pa tudi drugih priporočil, ki jih podpira večina navzočih in udeležencev pri glasovanju na konferenci. Marshall je naglasil, da to ne pomeni, da bi priporočila, izdana z dvotretjinsko večino, bila obvezna za Svet ministrov, čeprav bi imela večjo veljavo od priporočil, ki bi bila izdana z navadno večino. Spomni je na to, da je Svet ministrov v smislu priporočil pariške mirovne konference sprejel prav ta postopek, ko je izdeloval dokončno besedilo mirovne pogodbe z bivšimi zaveznicami Nemčije.

Bidault se je strinjal s spremenjenim ameriškim predlogom, vendar je naglasil, da veljava priporočila ni odvisna samo od števila glasov, ki jih bo dobilo, temveč od števila držav, ki podpirajo to priporočilo.

Bevin ni pojasnil svojih razlogov ter je izjavil, da si pridržuje svoje pravice v tem vprašanju. Na ta način je omogočil, da je prišlo do končnega sklepa v svetu.

ANTIDEMOKRATIČNA POLITIKA V NEMČIJI BI ONEMOGOČILA VZPOSTAVITEV TRDNEGA MIRU V EVROPI

Govor Molotova

Molotov je naglasil, da je prejšnja formulacija ameriškega predloga nesprejemljiva. Sedanja formulacija, ki za bodočo konferenco mirovne pogodbe z Nemčijo predlaga isti postopek kot postopek, ki je bil sprejet na mirovni konferenci v Parizu, predstavlja izboljšanje v primeri s prvo formulacijo. Sovjetska delegacija smatra, da je novi ameriški predlog v načelu sprejemljiv in je pripravljena, da ga podrobneje prouči. Glede vprašanja sestave konference, ki ga je postavil Bidault, je Molotov samo naglasil pomen tega vprašanja. »Sovjetska delegacija smatra da bi bilo vsekakor treba upoštevati oddaljenost raznih držav od Nemčije. Glede sestave mirovne konference pa naj bi bil odločilnega pomena prispevek posameznih držav pri zatiranju nemške agresije. Ta dva činitelja sta najbolj pomembna za sestavo bodoče mirovne konference. Razumljivo je, da tiste države, ki so trpele zaradi nemškega napada, ne morejo biti tretirane na isti način kot države, ki so samo formalno postale zaveznički in to nekaj tednov pred kapitulacijo Nemčije. Napadeno bi bilo, če bi na ta način ravnali. Sovjetska delegacija upa, da bodo ta dejstva pravilno ocenjena. Na zasedanju zunanjih ministrov v Moskvi sta sovjetska in britanska delegacija predlagali, naj bi dokončno besedilo mirovne pogodbe podpisala samo tista nemška vlada, ki bi bila primerna, da sprejme to pogodbo. Ameriška in francoska delegacija sta bili proti temu predlogu. Marshall je na današnji seji izjavil, da ameriška delegacija sprejema predlog angleške in sovjetske delegacije, naj bi mirovno pogodbo

podpisala samo tista nemška vlada, ki je primerna, da sprejme to pogodbo. Francoska delegacija si je pridržala neke spremembe o tem vprašanju in je na ta način onemogočila sprejem sklepa.

Na zasedanju Sveta zunanjih ministrov v Moskvi so predlagale sovjetska, britanska in francoska delegacija, da bi morala tudi Nemčija ratificirati mirovno pogodbo. Ameriška delegacija je bila proti temu. Danes pa je Marshall izjavil, da je ameriška delegacija pripravljena s tem soglašati. Na ta način so se ministri sporazumeli, naj mirovno pogodbo ratificira tudi Nemčija. V zvezi z vprašanjem uveljavljanja mirovne pogodbe je vložila ameriška delegacija na moskovskem zasedanju Sveta ministrov poseben predlog, ki se glasi: »Nemško stališče bo vsebovalo določbe, v katerih bo predvideno, da se bo vsa ustavna oblast izvrševala pod pogojem, da spoštujejo določbe mirovne pogodbe, o kateri je bil dosežen sporazum med zaveznicami in da so v soglasju z določbami mirovne pogodbe.« O tem predlogu niso razpravljali na zasedanju v Moskvi. Na konferenci namestnikov zunanjih ministrov je sprejela 12. novembra francoska delegacija ameriški predlog, toda britanska delegacija še ni podala svojega stališča. Na današnji seji je Marshall rekel, da bi bilo potrebno to vprašanje odstopiti odboru za izdelavo načrta mirovne pogodbe, vendar ni pojasnil razlogov, zakaj je to predlagal.

Molotov je v zvezi z ameriškim predlogom rekel: »Sovjetske delegacije ne zanima formulacija te določbe, temveč njena vsebina. Sovjetska delegacija naspro-

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Konferenca Sveta zunanjih ministrov v Londonu. Vprašanje sestave stalnih komitejev še ni rešeno. Z VIII. plenuma CS Ljudske mladine Jugoslavije. Kaj izjavljajo repatriirani begunci ob vrnitvi v domovino. Nov primer ameriške politike pritiska in zastraševanja. Turnir šahistov slovanskih držav v Moskvi.

Našim naročnikom in čitateljem!

»Ljudska pravica« je do nedavnega ponatiskovala iz »Borbe«, glasila Komunistične partije Jugoslavije, uvodne članke iz zunanje-politične, notranjepolitične in gospodarske problematike. Ti linijski članki so tako ogromnega pomena za vse naše narode in zlasti za naše politične in gospodarske funkcionarje, da je bilo na mestu objavljati jih, četudi včasih z nekajdnevno zamudo.

V zadnjem času pa smo že v toliki meri izpopolnili naše tehnično-organizacijske zveze z osrednjim glasilom naše Partije, da nam je ob tovariški pomoči »Borbe« bilo omogočeno objavljati omenjene članke iz »Borbe« istočasno tudi v »Ljudski pravici« (n. pr.: govor Milovana Djilasa dne 7. novembra, uvodnik »Triumf ideje bratstva in enotnosti južnoslovanskih narodov« dne 2. decembra, »Delovski razred Francije na braniku republike« dne 3. decembra itd.).

Kljub velikim tehničnim in organizacijskim oviram je na ta način uspelo, da bodo naši čitatelji imeli čisto na najhitrejši način posredovane važne linijske članke iz »Borbe« o naši jugoslovanski notranjepolitični, zunanjepolitični in gospodarski problematiki, članke, ki so važno orožje našega ljudstva v borbi za njegovo še večjo politizacijo, za še večjo razgibanost političnega življenja pri nas, za še boljše izpolnjevanje gospodarskih in državno-upravnih nalog.

Poleg tega bomo s tem — ne da bi pri tem zanemarjali našo specifično problematiko in tvornost, ki nam jo nalagajo posebni problemi Slovenije glede na njen lastni razvoj in na dogodke in probleme v naši neposredni sosesčini na zapadu — tudi doprinesli k utrjevanju bratstva in enotnosti naših narodov, doprinesli bomo s tem tudi k utrjevanju naše skupne jugoslovanske patriotske zavesti.

Pomen »Ljudske pravice« se s tem za naše čitatelje dvigne. Pozivamo naše prijatelje, naše naročnike in naše čitatelje, da izvrše kampanjo za dvig naročnikov »Ljudske pravice«.

Tekmovalne nagrade za pridobivanje novih naročnikov

Hkrati razpisujemo nagradno tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov. Kdor pridobi 5 novih naročnikov, ki izpolnijo svoje obveznosti za 3 mesece, bo dobival »Ljudsko pravico« 3 mesece brezplačno. Za 10 novih naročnikov je nagrada 6 mesečna naročnina in broširan izvod romana »V stalingrajskih okopih«. Za 20 naročnikov enoletna naročnina s knjižnim darilom v obliki vezanega izvoda »V stalingrajskih okopih« ter vezanega polletnika »Vprašanja naših dni«.

Kolektivi — partijske, sindikalne in vse množične organizacije Fronte, ki se v večjem številu naročijo na naš list, — bodo hkrati s tem obogatili svoje knjižnice z novimi knjigami, vsebujočimi pomemben študijski material in aktualno čtivo.

Naj bo naše geslo: »Vsak naročnik »Ljudske pravice« naj pridobi vsaj še enega naročnika za naš list!«

Sovjetska delegacija na konferenci Sveta zunanjih ministrov. Od leve na desno: maršal Sokolovski, namestnik ministra Smirnov in šef delegacije Molotov.

— direktno izrazil svoje nezadovoljstvo. Bevin je tedaj predlagal, naj se odloži razpravljanje o njegovem predlogu. — Marshall je na današnji seji izjavil, da ameriška delegacija ne želi, da bi bilo vprašanje priprave mirovne pogodbe povezano z vprašanjem ustanovitve centralne nemške vlade. Ponovil je prejšnji predlog ameriške delegacije, v katerem je rečeno, da bo pooblaščenim predstavnikom Nemčije omogočeno navesti svoje stališče na konferenci in da so ti predstavniki lahko ali predstavnik centralne vlade ali pa, če taka vlada še ne bo obstajala, predstavniki, ki jih bodo določile deželne vlade, da podajo svoje stališče.

Jasno je, da ustvarja ta predlog možnost, da se lahko odlaga ustanovitev nemške centralne vlade v neskončnost in celo možnost, da se opusti ustanovitev take vlade sploh in zamenja predstavniki enotne demokratične Nemčije s predstavniki posameznih nemških dežel.

Ponavljajoč svojo izjavo na prejšnji seji je Bidault naglasil, da francoska delegacija smatra, da v sedanjih fazah ni mogoče razpravljati o vabilu predstavnikov nemške vlade na mirovno konferenco.

Bevin ni niti poskušal braniti predloga, ki ga je britanska delegacija podala v soboto in se je omejil na pripombo, da ni dobil podpore.

Molotov je izjavil, da je britanski predlog po mnenju sovjetske delegacije v neposredni zvezi s sklicanjem mirovne konference. Naglasil je, da britanska delegacija podpira sovjetski predlog in da potemtakem umika svoje prejšnje predloge o tem vprašanju.

Tedaj je Marshall, očitno poskušajoč privedi britansko delegacijo do tega, da bi sprejela svoje stališče, vprašal Bevinja, če pomeni njegov predlog, da se sestavi nemška vlada pred sklicanjem mirovne konference. Kakor je bilo pričakovati, se je Bevin hitro umaknil. Kljub vsaki logiki je na Marshallovo vprašanje odgovoril negativno ter je izjavil, da se mora mirovna konferenca kljub temu sklicati po zaključku priprav za načrt mirovne pogodbe celo v primeru, če do takrat ne bo sestavljena nemška vlada.

Bevinovo »pojasnjevanje« je izzvalo veliko presenečenje. V resnici je čudno, kako naj se po britanskem predlogu nudi predstavnikom nemške vlade možnost, da podajo svoje stališče na mirovni konferenci, če take vlade v času sklicanja sploh ne bo.

Ustanoviti je treba centralno nemško vlado, ki bo odgovorna za izvajanje določb mirovne pogodbe

Molotov je pokazal na to nasprotje in je poudaril, da je pismeno besedilo britanskega predloga, ki ga je britanska delegacija razdelila na prejšnji seji, popolnoma jasno. V njem je rečeno, da bo predstavnikom nemške vlade, ki bo primerna, da sprejme mirovno pogodbo, nudena možnost, da podajo svoje stališče na mirovni konferenci. To pomeni, da mora v času sklicanja mirovne konference obstajati, da bi lahko obrazložila svo-

Ta kontrola bo potrebna za določeno število let, dokler se ne bomo prepričali, da je postala Nemčija demokratična miroljubna država, da je zginila stara agresivna imperialistična Nemčija in da Nemčija nikdar več ne bo ogrožala svojih sosedov in drugih evropskih držav z novo imperialistično vojno. Takšna resna in dolgotrajna kontrola Nemčije je potrebna tudi v interesu same demokratične Nemčije in celotne demokratične Evrope.

Sovjetska vlada smatra, da je vzpostavitev demokratičnega miru v Evropi nelotljivo povežana s preobrazbo Nemčije v demokratično in miroljubno državo, ki mora imeti svojo lastno ustavo, ki bo v bodoče spremenjena po volji samega nemškega naroda, ne pa po ukazih od zunaj. Zaradi tega ne smemo ustvariti položaja, v katerem bi lahko vsaka pritožba o prekršitvi neke določbe mirovne pogodbe privedla nemško ustavo na ničlo. Če bi ustvarili take pogoje, bi uničili upe nemškega naroda, da bo imel svojo demokratično državo, in bi privedli v nevarnost evropski mir. V tem primeru bi ustvarili teren, na katerem bi revanžisti in militaristi poskušali lansirati idejo o enotni neodvisni Nemčiji, da bi Nemčijo spremenili v središče neredov in nove agresije v Evropi. Jasno je, da ne smemo kreniti po tej nevarni poti. Sovjetska vlada se ne more strinjati s predlogom ameriške delegacije, »je zaključil Molotov.

Molotov je na ta način pokazal na pravi pomen ameriškega predloga, ki ima za cilj, da ustvari primeren izgovor za samovoljno vmešavanje v notranje zadeve bodoče demokratične Nemčije in za revizijo njene ustave in to po svojevoljni uvidevnosti ene izmed tistih sil, ki sedaj kontrolirajo Nemčijo. Ker Marshall ni mogel odgovoriti na Molotovljeve dokaze, se je poskušal izvléči z izjavo, da ameriški predlog napačno pojmujejo ter je ponovno predlagal, naj se njegov predlog odstopi odboru za izdelavo načrta.

Ustava demokratične Nemčije ne sme biti odvisna od volje nekaterih zmagovitih sil

Molotov je znova naglasil, da ni važna formulacija, temveč vsebina predloga. »Predlog v rušini zelo čudno zveni,« je rekel Molotov, »še bolj čudno pa zveni v nemščini. Ni dvoma, da bodo Nemci,

Nadaljevanje na 2. strani.

Vprašanje sestave stalnih komitejev še ni rešeno

Sestava informativne in posvetovalne konference Razlikovati je treba med državami, ki so aktivno sodelovale v borbi proti Nemčiji, in državami, ki so bile pasivni gledalci ali so celo pomagale Nemčiji

London, 3. decembra (Tass). Na večerajšnji seji sveta zunanjih ministrov so pod predsedstvom Marshalla nadaljevali s proučevanjem vprašanja postopka za pripravo nemške mirovne pogodbe. Razpravljali so o vprašanju sestave stalnih komitejev sveta ministrov, ki morajo biti delovni organi za pripravo osnutka mirovne pogodbe z Nemčijo.

Svet ministrov je na moskovski konferenci sklenil ustanoviti 4 komiteje: komitej za politično in ustavno strukturo Nemčije, komitej za ozemelske spremembe in s tem povezana vprašanja, komitej za gospodarsko organizacijo Nemčije in reparacije ter komitej za razorožitev in demilitarizacijo. O sestavi teh komitejev ni bil dosežen sporazum ter je vsaka delegacija predložila svoj lastni predlog.

Delegaciji ZDA in Velike Britanije sta od moskovske konference dalje zavzeli popolnoma drugo stališče. Delegacija ZDA je priporočila, da bi komiteje sestavljali predstavniki štirih sil — članov Sveta in »primerno število predstavnikov, ki bi jih izbrali med zavezniki državami, sosedami Nemčije in drugimi, ki so s svojimi oboroženimi silami sodelovale v skupni borbi proti Nemčiji. Delegacija Vel. Britanije je predlagala, da bi bili v komitejih še predstavniki zaveznikov držav, ki bi hotele biti zastopane v komitejih.

Sprejem predlogov ameriške in britanske delegacije, ki so v nasprotju s potsdamskim sklepom, bi dovedel k preobrazbi teh komitejev v neke vrste predhodne mirovne konference, ki bi bile zaradi velikega števila članov popolnoma nesposobne za konkretno delo pri pripravi osnutka mirovne pogodbe z Nemčijo. Ti predlogi so imeli jasen namen organizirati pripravo mirovne pogodbe z Nemčijo tako, da bi nekatere sile imele možnost izvajati pritisk na Svet zunanjih ministrov.

Na večerajšnji seji se je sovjetska delegacija izjavila, da je pripravljena sprejeti francosko formulacijo o sestavi stalnih komitejev v katerih naj bi bili predstavniki štirih sil, ki bi povabili zavezniške države, ki so zainteresirane na različnih področjih. Toda Marshall in Bevin sta vztrajala na svojem prvotnem predlogu. Molotov je izjavil, da smatra sovjetska delegacija francoski predlog za upravičen ker se je v svetu ministrov razvila določena praksa. Ta praksa se je izkazala za pravilno in je v tem, da se poveri priprava osnovnih vprašanj komitejem, ki jih sestavljajo predstavniki štirih sil. Francoski predlog izhaja iz tega osnovnega dejstva. Z druge strani pa upošteva ta predlog vse mehanizem priprave mirovne pogodbe.

Ker sta Bevin in Marshall še dalje vztrajala na svojih predlogih, ki so v nasprotju s potsdamskimi sklepi in nezdružljivi s hitro in učinkovito pripravo osnutka mirovne pogodbe z Nemčijo, niso ministri mogli rešiti vprašanja sestave stalnih komitejev.

Nato so ministri prešli na vprašanje dela stalnih komitejev Sveta ministrov. Britanska, ameriška in francoska delegacija so na moskovski konferenci ministrov stavile predlog, da morajo poročila komitejev vsebovati predloge, ki so jih stavile zavezniške države, sodelujoče na diskusiji. Sovjetska delegacija takrat ni izrazila svojega stališča do tega predloga. Na večerajšnji seji pa se je sovjetska delegacija, strmeč na sporazumu, priključila temu predlogu.

Nadaljevanje s 1. strani.

ko bodo brali ta predlog v svojem jeziku, popolnoma prezrli njegov namen. Molotov je opomnil, da ni niti ena sama mirovna pogodba, sklenjena z bivšimi zavezniki Nemčije, vsebovala določbe, ki jo sedaj predlagajo za mirovno pogodbo z Nemčijo. Nobene take določbe ni v mirovni pogodbi z Italijo, ki je ustvarila fašistični režim pred vsemi drugimi državami in ki se je šele nedavno osvobodila tega režima, čigar ostanki pa še vedno obstajajo. Očitveno obstoja namen, da se v Nemčiji ustvari drugačni pogoji kot v Italiji. Razlika med Nemčijo in Italijo je v tem, da je za Nemčijo predvidena daljša doba zavezniške kontrole. Sovjetska vlada smatra, da bo po končani kontroli postala Nemčija demokratična, miroljubna in neodvisna država in bo takrat sam nemški narod sklepal o svoji ustavi. Ustava demokratične Nemčije ne sme biti odvisna od volje neke zmagovalne sile, to pa velja tudi za italijansko ustavo. Kontrola Nemčije se bo nekega dne končala, toda njena ustava bo ostala. Dekler je kontrola štirih sil v Nemčiji, je potrebno, da se v sodelovanju z demokratičnimi silami samega nemškega naroda trdno zagotovi pot miroljubnega demokratičnega razvoja in naj mirovna pogodba prepriča oživljenje stare agresivne Nemčije. Ko bo kontrola Nemčije končana, mora Nemčija živeti in tudi bo živela neodvisno kot neodvisna, demokratična in miroljubna država.

Takšna bi morala biti politika sil, ki skušajo vzpostaviti trajen demokratičen mir v Evropi. Marshall, Bevin in Bidault niso brali svojih antidemokratičnih predlogov, vendar se jim niso niti odrekli. Ker ni bil dosežen sporazum, so ministri sklenili, da bodo na prihodnji seji razpravljali o ostalih vprašanjih postopka v zvezi s pripravo mirovne pogodbe z Nemčijo. Bidault je pred zaključkom seje izjavil, da mora odpraviti v Francijo in ga bo zamenjal Couve de Murville,

posebnih vprašanj. Sovjetska delegacija je predlagala, da bi bila njihova sestava slična sestavi stalnih komitejev. Delegati ZDA, Velike Britanije in Francije so vztrajali, da določijo sestavo podkomitejev v vsakem primeru stalni komiteji, ki bodo povabili kot člane primerno število zaveznikov držav, sosed Nemčije in drugih zaveznikov držav, ki so s svojimi oboroženimi silami sodelovale v skupni borbi proti Nemčiji, vstevši države, ki so najbolj zainteresirane na vprašanjih, o katerih je govora.

Molotov, ki je opomnil, da vsebuje mehanizem priprave mirovne pogodbe komiteje, podkomiteje in informativno ter posvetovalno konferenco, na kateri sodelujejo vsi bodoči člani mirovne konference, je pokrenil vprašanje razširitve sestave komitejev in podkomitejev.

Ker sta Bevin in Couve de Murville nasprotovala Molotovljevemu predlogu, so sklenili predložiti to vprašanje v dodatno proučevanje konferenci namestnikov ministrov.

Vprašanje sestave informativne in posvetovalne konference zaveznikov držav, je izzvalo živahno diskusijo. Naloga te konference morajo biti v tem, da stalno informirajo zavezniške države o delu Sveta ministrov za pripravo mirovne pogodbe, in da poslušajo mnenje predstavnikov zaveznikov držav. Sovjetska delegacija je skladno s sklepom, ki je bil decembra 1946 na newyorškem zasedanju Sveta ministrov soglasno sprejet, predlagala na moskovski konferenci, da naj bi sestavljali konferenco za informacije in posvetovanja predstavniki štirih sil, članov Sveta in zaveznikov držav sosed Nemčije in držav, ki so s svojimi oboroženimi silami sodelovale v skupni borbi proti Nemčiji. Na drugi strani pa je ameriška delegacija, ki je na newyorški konferenci pristala na ta predlog, nenadoma na moskovski konferenci pričela vztrajati na tem, da naj pridejo v sestavo informativne in posvetovalne konference vse države, ki so napovedale Nemčiji vojno. To bi privedlo do tega, da bi sodelovale pri pripravi mirovne konference tudi države, ki so bile med vojno ob strani Hitlerjevske Nemčije ali ji celo pomagale ter so šele v zadnjem trenutku prešle na stran zaveznikov.

Na večerajšnji seji je Marshall trdovratno vztrajal na sprejemu ameriškega predloga, stavljenem na moskovski konferenci. Izjavljajoč, da francoska in britanska delegacija, »v Moskvi nista izrazili svojega stališča«, jima predlaga, da se izjavita k temu vprašanju. Toda Couve de Murville in Bevin sta izjavila, da se držita svojih lastnih predlogov.

Molotov je obrnil pozornost na dejstvo, da so vprašanje, ki ga proučujejo, v jedru rešili že na newyorški konferenci. Na tej konferenci je bilo sklenjeno dati namestnikom ministrov za Nemčijo nalogo, da poslušajo stališča vlad nekaterih dežel, namreč zaveznikov držav sosed Nemčije in drugih zaveznikov držav, ki so s svojimi oboroženimi silami sodelovale v skupni borbi proti Nemčiji in ki želijo pojasniti svoje stališče v nemškem obsevu.

Molotov zavrnil neupravičene obtožbe Marshalla

Molotov je nato pripomnil k Marshallovi izjavi: Tu je bilo rečeno, da je treba spoštovati suverenost drugih držav, da je primerno spoštovati ne samo tiste, ki so se borili proti Nemčiji, temveč tudi države, ki so v kakršni koli meri pomagale v borbi proti skupnemu sovražniku. Kar se tiče sovjetske vlade, smatra za eno svojih najvažnejših načel spoštovanje suverenosti držav, ne samo velikih, temveč tudi malih. Sovjetska vlada popolnoma razume, da je danes poseben potrebno spoštovati nacionalno suverenost držav, predvsem s strani veselih, kajti vse vesile se ne drže vedno tega načela.

Molotov je izjavil, da sovjetski predlog ne samo, da ne zavrača držav, ki niso sodelovale v borbi proti Nemčiji, vendar so v tej vojni kakor koli zaveznikom pomagale, temveč jim celo jamči neposredno udeležbo pri pripravi mirovne pogodbe z Nemčijo v vprašanjih, ki jih neposredno zanimajo, kajti po 3. točki že sprejetega postopka bodo te države sodelovale pri posvetovanjih, ne da bi bile udeležene na informativni in posvetovalni konferenci.

Na koncu je Molotov omenil: Francoska in britanska delegacija sta predlagali, da bi potiskali doseči kompromis v vprašanju, o katerem razpravljamo. Sovjetska delegacija je pripravljena iti po tej poti. S svoje strani predlaga sprejeti svoj predlog, kateremu naj bi dodali naslednje točke francosko-britanskega predloga: »Druge zavezniške države, ki so bile v vojnem stanju in bivše sovražne države, ki so na koncu sodelovale v vojni proti Nemčiji ob strani zaveznikov, bodo

vprašanju. Tako je bilo točno ugotovljeno katere države bodo povabljene na posvetovanje v vprašanju mirovne pogodbe z Nemčijo. Samo vprašanje sodelovanja Albanije je ostalo odprto.

Vprašam, je dejal Molotov, če obrzdi ta sklep svojo moč, ali če ga mislimo spreminiti? Če ostane v veljavi, se ga je treba držati, če ga pa hočemo spreminiti, bi bilo zaželeno spoznati nagibe, zakaj je treba ta sklep spreminiti.

Res je, da je bila na newyorški konferenci predstavnik zunanjega ministrstva ZDA ena oseba, danes pa je druga. V tem je razlika. Toda v tem primeru bi hoteli vedeti kakšni so pravi motivi, zaradi katerih je treba sklepe, ki smo jih sprejeli spreminiti.

Molotov je naglasil, da današnji ameriški predlog radikalno spreminja pojme sprejeti sklep. V prvi vrsti je šlo za to, da morajo pri posvetovanju sodelovati 5 velisil in druge zavezniške države, v celoti 24 držav, vstevši Albanijo, ki so se borile proti Nemčiji. Sedaj pa predlagajo, da bi tem 24 državam še dodali 34 držav. Tako predlagajo, da bi se Svet ministrov pri pripravi mirovne pogodbe z Nemčijo ne posvetoval samo z deželami, ki so se borile proti skupnemu sovražniku, temveč celo z državami, ki so napovedale vojno Nemčiji šele nekaj tednov pred njevo kapitulacijo, ki se niso borile proti njej, temveč ji nasprotno često med vojno pomagale, kot n. pr. Turčija. V tem primeru bi bil glas zaveznikov dežel, ki so se borile, utopljen v glasovih držav, ki se niso borile.

Jasno je, je dejal Molotov, da ni mogoče prezreti motivov, ki jih je tu obrazložila francoska delegacija, ki kažejo, da ni priporočljivo vseh držav enako upoštevati, ko je govora o pripravi mirovne pogodbe z Nemčijo. Priznati moramo neko razliko med državami, ki so se borile proti Nemčiji, ki so napravile konec nemški agresivnosti in doprinele žrtve, in državami, ki se niso udeležile tega boja, in ki so bile pasivni gledalci, včasih pa so celo neposredno pomagale Nemčiji v njeni borbi proti našim narodom.

Na koncu je Molotov poudaril, da bi bilo umestno preценiti vrednost že sprejetih sklepov, in da se jih je treba držati. Zaradi tega predlaga sovjetska delegacija, da se sledi sklepu, ki je bil sprejet na newyorški konferenci in sklepu, ki je bil že na sedanji konferenci sprejet in formuliran v točkah 1, 2 in 3 postopka, kar se tiče posvetovanja zaveznikov držav. Ker ni bil v stanju zamikati, da ameriški predlog nasprotuje sprejetemu sklepu na newyorški konferenci ministrov, je Marshall skušal prikazati stvar, kot da bi bilo v tem sklepu rečeno samo to, da bodo namestniki ministrov poslušali v Londonu stališča določenih zaveznikov držav, da pa ni bilo določeno, da bi te države bile edine, ki bi morale sodelovati pri proučevanju mirovne pogodbe. Ker ni mogel ovrsti argumentov sovjetske delegacije, je pričel Marshall napadati sovjetsko delegacijo, da prezira pravice malih držav.

Predstavnika Francije in Velike Britanije to pot nista podprla Marshalla, ki je ostal osamljen s svojimi predlogi, kateri so imeli namen umetno spreminiti informacijsko in posvetovalno konferenco v organ, kjer bi imele dežele, ki niso aktivno sodelovale v vojni večino nasproti državam, ki so se borile proti Nemčiji.

DRUŠTVO ZA KULTURNO SODELOVANJE SLOVENIJE S SOVJETSKO ZVEZO

pričenja tečaj ruskega jezika za začetnike dne 8. decembra 1947. Ker se ni bilo mogoče ozirati na želje posameznikov, se je odbor odločil, da odpre naslednje tri tečaje: 1. ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure, 2. torek in četrtek od 20. do 21. ure, 3. torek od 18. do 20. ure. Tečaji bodo na klasični gimnaziji v Tomanovi ulici.

»Gradis« napoveduje enomesečno tekmovanje »Konstruktorju« v Mariboru V borbi za doseg letošnjega plana in čim večji procent izvršitve plana napoveduje delovni kolektiv Gradbeno-industrijskega podjetja Slovenije »GRADIS« **TEKMOVANJE V IZVRŠITVI 2/0 MESEČNEGA PLANA** delovnemu kolektivu Splošnega gradbenega podjetja »KONSTRUKTOR« — Maribor v dnež od 1. do 31. decembra 1947.

Pozdravne brzojavke ob prazniku Dneva republike maršalu Titu

Maršal Tito je ob prazniku Dneva republike prejel veliko število pozdravnih brzojavk iz inozemstva in notranjosti države. Tako so med drugimi poslali svojo brzojavko tudi člani Zveze kmečkih delovnih zadrug Bosne in Hercegovine, iz inozemstva pa Osrednja uprava sindikatov tekstilnih delavcev Madžarske v Budimpešti in Svet madžarske mladine.

Zveza avstralskih Slovanov v Sidneju v svoji brzojavki pravi: »Pozdravljamo Vas, tvorca nove Jugoslavije, in skupno z narodi Jugoslavije proslavljamo obletnico Dneva republike. Naj živi svobodna Jugoslavija v miru in napredku!«

Ljudska fronta Jugoslavije je prejela pozdravno brzojavko tudi od Narodnega komiteja Domovinske fronte Bolgarije.

Pozdravna brzojavka Božidarja Maslariča maršalu Titu

Beograd, 3. dec. (Tanjug.) Predsednik ministrskega sveta FLRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je prejel od predsednika Vseslovenskega komiteja Božidarja Maslariča in sekretarja komiteja Igorja Medvedova brzojavko, v kateri je rečeno:

»Vse napredno človeštvo iskreno pozdravlja zmago misli nerazrušljivega prijateljstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in navdihovalca te zmage, slavnega sina slovanskih narodov maršala Tita. Jugoslovanski narodi so skupno z vsemi svobodoljubnimi narodi na svetu odločno za trden mir, za prijateljstvo in sodelovanje med miroljubnimi narodi,«

toda proti silam imperialistične reakcije, ki streme za tem, da bi neodvisnim državam vsilile svoje gospodstvo.

Nova Jugoslavija je lahko po pravici ponosna na svoje uspehe pri utrjevanju in v nadaljnjem razvoju resnične ljudske demokracije. Na svoje uspehe pri utrjevanju prijateljstva in sodelovanja s sosednimi državami. Ti uspehi nove Jugoslavije so zasnovani na trdnem temelju nerazrušljivega prijateljstva z veliko demokratično državo na svetu — Sovjetsko zvezo, s katero koraka nova Jugoslavija v avangardi celotnega demokratičnega in protimperialističnega tabora narodov na svetu.«

Delovni kolektiv delavnic državnih železnic v Mariboru je sprejel nove obveznosti

Predsedniku vlade LRS tov. Mihi Marinku!

Delovni kolektiv delavnic državnih železnic v Mariboru vam pošilja z množičnega sestanka ob priliki dovršitve letnega plana naše prve petletke in proslava obletnice praznika Zveze republike FLRJ borbene požrvice z obvezo, da bo v drugem letu naše petletke izvrševal s še večjo požrtvovalnostjo zadane mu naloge.

Ob tej priliki je delovni kolektiv sprejel soglasno naslednje obveznosti:

1. Povečati produkcijo za 5% in znižati produkcijske stroške za 4%.
2. Dvigiti kvaliteto produkcije z ozirom na izdelavo na predjovno kvaliteto.
3. Stabilizirati do 1. maja 1948. proizvodnjo.

REZULTATI VOLITEV V LJUDSKO SKUPŠČINO LRS V OKRAJU ILIRSKA BISTRICA

V 1. volivni enoti okraja Ilirska Bistrica je prišlo na volišče 99,30% volivnih upravičencev; za kandidata OF je glasovalo 98,11% volivcev, za skrinjico brez liste 1,89%.

2. volivna enota: volivna udeležba 99,38%, za kandidata OF 99,36%, za skrinjico brez liste 0,64%. 3. volivna enota: udeležba 98,66%, za kandidata OF 98,04%, za skrinjico brez liste 1,96%.

KP AVSTRIJE ZA UKINITEV DEMARKACIJSKE ČRTE NA SLOVENSKEM KOROŠKEM

Celovec, 3. dec. (Tanjug.) Narodni poslanci Komunistične partije Avstrije v koroški pokrajinski skupščini so predlagali republiški vladi, naj nujno stori vse potrebno za ukinitve demarkacijske črte, ki deli Slovensko Koroško na dva dela. Na seji pravnega in ustavnega odbora koroške pokrajinske skupščine so poslanci avstrijske narodne in socialistične stranke glasovali proti temu predlogu. Z vzpostavitvijo demarkacijske črte so znatno okrnjeni gospodarski in kulturni interesi koroških Slovencev.

Narodni poslanec Komunistične partije Kefenigg je poudaril, da so britanski vojaški krogi v septembru vodili kontrolo proti 1.153 Korošcem zaradi prekoračenja demarkacijske črte, v novembru pa proti 560 prebivalcem.

Avstrijska sodišča ne smejo soditi fašističnim zločincem

Dunaj, 3. dec. (Tass) Uradno je objavljeno, da je obvestil ameriški visoki komisar v Avstriji Keys avstrijsko vlado o delnem razveljavljenju ameriške naredbe št. 200.

Kakor je znano, je bila avstrijska vlada po strašni razsodbi ameriškega vojaškega sodišča nad udeleženci gladovne demonstracije v Bad Ischlu prisiljena poslati Američanom na pritisk javnega mnenja prošnjo, da se razveljavi drakonska naredba št. 200, ki je v veljavi v ameriški coni.

Keys je odgovoril vladi, da bi bila popolna ukinitve te naredbe za sedaj neumestna. Zato je ukazal razveljaviti samo nekatere točke te naredbe. Glavne točke naredbe pa ostanejo še nadalje v veljavi. Avstrijska sodišča v ameriški coni tudi v bodoče ne bodo smela soditi fašističnim banditom iz vrst razseljenih oseb.

Prvo zborovanje partizanov v Nabrežini

Trst, 3. decembra. (Tanjug) Okupacijske oblasti angloameriškega področja STO-a so v nedeljo dopoldne ob priliki prvega zborovanja mobilizirale v Nabrežini preko 500 civilnih policistov, da so patrolirali po Nabrežini, medtem ko so z vseh strani korakale čete bivših partizanov proti zbirališču. Kljub neprestanemu dežju se je zbralo do 14. ure dopoldne okrog 1500 partizanov iz Trsta in okolice. Po zborovanju, ki se je vršilo v nabrežinski kinodvorani, so partizani odkorakali proti Sempolaju, kjer so ob dveh

Delovni kolektiv keramične industrije Liboje je izpolnil svoj letni plan

Predsedstvu vlade LRS. Delovni kolektiv keramične industrije Liboje sporoča, da je 2. decembra 1947. ob 13. uri izpolnil svoj letni plan proizvodnje ter bo tudi v bodoče stavil na razpolago vse svoje sile za izvedbo zadanih mu obveznosti.

Podružnica ESZDN keramične tovarne Liboje — pošta Petrovče

dukojco v taki meri, da so bodo prometu predajala vozna sredstva enakomerno — točno po predpisanem planu.

4. Usposobiti do 1. maja 1948. 330 novih strokovnih delavcev.
5. Izboljšati higijensko in zaščitne naprave do one višine, ki je potrebna za izvršitev petletke.

Vse sile za petletko!

PROTESTNA STAVKA V TRSTU ZARADI VEDNO VEČJEGA ODPUŠČANJA DELAVCEV

Trst, 3. dec. (Tanjug.) Številni odpusti z dela v tovarnah kemične in petrolejske industrije so dovedli danes do enourne protestne stavke vseh delavcev kemične in petrolejske industrije v Trstu. Protestne stavke so se udeležili vsi delavci, tako člani Enotnih sindikatov kakor člani Delavske zbornice. Med stavko so se delavci zbrali in soglasno sprejeli resolucije, naslovljene na angloameriško vojaško upravo. V resolucijah zahtevajo, da se preneha z odpusti z dela.

Tudi pri tržaški telefonski družbi TELVE je ravnanje uprave pričelo groziti z odpusti z dela. V prvi vrsti bodo prizadete telefonske čete, češ da je pri družbi preveč personala. Čeprav so starejše telefonske predlagale, da bi odstopile eno ur tedensko od dela v prid prizadetim, bodo honorirane moči verjetno izgubilo službo.

Tržaška mladina protestirala pri ZVU, ker odklanja demokratični mladinski prostor za kongres Zveze antifašistične mladine

Trst, 3. dec. (Tanjug.) V ladjedelniški Sv. Marka, Sv. Roka, Arsenala Lloyda in tovarni strojev Sv. Andreja se je delovna mladina zbrala na protestnih zborovanjih proti angloameriškim oblastem v Trstu, ki odklanjajo tržaški demokratični mladinski prostor za kongres Zveze antifašistične mladine, ki bo 7. t. m. v Trstu. Antifašistični mladini so se pridružil tudi številni mladinci raznih italijanskih strank, organizirani v Delavski zbornici in se izjavili, da bodo podpirali zahteve antifašistične mladine in skupno z njo branili interese vse tržaške mladine. Na teh zborovanjih so bile izbrane delegacije, ki so se podale na ZVU in predložile zahteve antifašistične mladine.

Do 8. decembra bodo britanske čete evakuirane iz Italije

Trst, 3. decembra. Dopisnik Tanjuga poroča: Poročevalni urad britanskih vojaških sil za STO je izdal te dni poročilo, v katerem pravi, da Glavni stan šil Sredozemlja javlja, da bo evakuacija britanskih čet iz Italije v skladu z mirovno pogodbo dovršena z dnem 8. decembra 1947.

popoldne slovesno odkrili spominsko ploščo v čast padlim partizanom. Ves čas partizanskega zborovanja so se do zob oboroženi ameriški vojaki prepeljali na jeepih in blindah po Nabrežini in Sempolaju.

VIII. plenum CS Ljudske mladine Jugoslavije

Naloge Ljudske mladine Jugoslavije pri izpolnjevanju petletnega plana v kmetijstvu

Referat Stevana Doronjskega

V nadaljevanju VIII. plenuma Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije je poročal član sekretariata Stevo Doronjski o nalogah Ljudske mladine pri petletnem planu v kmetijstvu:

»Pretekli VII. plenum Centralnega sveta Ljudske mladine je razpravljal o nalogah za izpolnitev petletnega plana. Zdal na tem plenumu lahko mirno rečemo, da je naša mladina pogosto delala ter sodelovala pri izpolnitvi plana. Dosegla je zlasti velike uspehe pri kapitalni graditvi. Nikdar se ni v naši deželi toliko in tako hitro gradilo, kakor danes.

Mladinska proga, ki smo jo dogotovili nedavno, je najbolj konkreten in najboljši primer, kaj je mogoče doseči s kolektivnimi napor, ob dobrem vodstvu in s primernimi organizacijskimi delovnimi oblikami. Proga je vzgojila nove ljudi z novimi nazori. Vse te bogate izkušnje, duh, ki je tam nastal, mora naša organizacija vnesti v razvoj našega kmetijstva.

Ko je tovariš Kardelj pisal o vlogi mladine v kmetijskih združenjih in rekonstrukciji kmetijstva, je med drugim v članku »Kmetijsko združenstvo v planskem gospodarstvu« zapisal:

»Vloga mladine v združenjih in rekonstrukciji našega kmetijstva mora in mora biti posebno pomembna. Vendar mnoge organizacije naše Ljudske mladine s tem dovolj ne računajo. Medtem ko smo dosegli velike uspehe pri aktiviziranju mladine v industrijski graditvi naše dežele in na področju prosvete, smo pa premalo pozornosti posvetili aktiviziranju kmečke mladine pri specifičnih kmetijskih vprašanjih, t. j. na področju našega kmetijskega združenstva in v kmetijstvu sploh. Prenesti duh z mladinske proge v naše vasi, med našo mladino v kmetijstvu — to je nuja in velika naloga organizacije naše Ljudske mladine. Združenstvo je pa nedvomno tista organizacijska oblika, s pomočjo katere bo naša kmečka mladina najhitreje in najbolje dosegla velike uspehe na kmetijskem področju.«

Te besede tovariša Kardačja vsebujejo oceno našega dosedanjega dela na vasi in jasno določajo naše naloge. Linije in pot, po kateri moramo stopati za preobrazbo naše vasi, rekonstrukcijo kmetijstva in vzgojo naše mladine.

Napačno bi bilo te besede razumeti tako, naj bi se naša kmečka mladina popolnoma izgubila v delu na vasi ter se zaprla samo v njegove okvire. Kmečka mladina mora še nadalje sodelovati pri graditvi dežele, povsod tam, kjer je potrebno, toda večino svojega dela mora opraviti na vasi, v kmetijstvu, in sicer v okviru naših kmetijskih združenj.

Ko je Doronjski govoril o zaostlosti kmetijstva v bivši Jugoslaviji in o tem, kako so kapitalisti in oduhovi izkoriščali kmete, je naglasil pomen skrbi ljudske države za pospeševanje kmetijstva ter med drugim dejal:

»Ne moremo stopati po takšni poti, da bi ustvarjali najprej industrijo in potem s pomočjo industrije povzdignili kmetijstvo. To bi samo zadrževalo socialistično preobrazbo naše dežele in razvoj kmetijstva. Zakaj tudi naša industrija se v marsičem opira na kmetijstvo, kakor si tudi razvoj kmetijstva ni mogoče misliti brez pomoči industrije. Ne moremo si niti zamisliti zdravega razvoja našega gospodarstva, če bi industrializacija in elektrifikacija naglo napredovali, kmetijstvo pa zaostajalo. Nasprotno, prav industrializacija sama terja rekonstrukcijo in pospeševanje kmetijstva, kakor pravi tovariš Kardelj. Zato je tudi naš plan določil naloge industriji, da pomaga prerajati kmetijstvo, da ga oskrbuje s stroji ter drugimi sredstvi.

Naše kmetijstvo bi ne moglo izpolniti tako velikih nalog, ki mu jih je določil plan, če bi ostalo na tako sorazmerno nizki razvojni stopnji, na kakršni je danes in kakršno smo podedovali. Naše kmetijstvo, je maloposestniško, razbito na tisoče in tisoče majhnih posestev. Razumljivo je, da kmetijstvo s takšno strukturo vedno zaostaja po svoji produktivnosti za kmetijstvom z velikimi posestvi in prav to je eden vzrokov, ki ovira njegov napredek in dvig produktivnosti na višjo stopnjo. Ta struktura in razvojna stopnja našega kmetijstva ovirata plansko kmetijstvo.

»Toda iz tega izhaja neizpodbitno dejstvo, da je rekonstrukcija našega kmetijstva nujen pogoj njegovega napredka in povečanja kmetijske produkcije. To pomeni praktično, da moramo vnesti v naše kmetijstvo takšne organizacijske oblike, ki bodo na eni strani omogočile uporabo planiranja, znanstvenih metod, strokovno operativno vodstvo, na drugi strani pa zagotovile potrebne načine obdelovanja zemlje. Brez tega bi vsi administrativni ukrepi in vsi načrti na kmetijskem področju rodili zelo slabe napake. Takšna najugodnejša oblika ekonomske organizacije našega maloposestniškega kmetijstva je — kmetijsko združenstvo — združenstvo, o čem pravi tovariš Kardelj.

Potemtakem bi bilo napačno iskati nekakšne druge »svižje« oblike ekonomske organizacije na vasi. Vsakdo, ki bi skušal preskočiti to stopnico razvoja našega vasi, bi skočil v prazno. Zakaj zavednost našega kmeta je zdaj na takšni stopnji, da lahko sprejme takšno organizacijo in jo med delovnim procesom nadalje razvija.

Naši delovni kmetje, ki so doslej v polni meri izpolnjevali naloge, bodo nedvomno življenjsko zainteresirani, da si ustvarijo boljše ter bolj kulturno življenje. Pot, ki jih lahko privede do smo-

tra, je vztrajno delo ter prizadevanje po rekonstrukciji našega kmetijstva in z združno organizacijo. Naši delovni kmetje morajo stopiti na pot združnega združevanja, kar jim bo omogočilo, da se bo dvignilo tudi naše kmetijstvo iz zaostalosti ter da bo tudi kmet dosegel blaginjo in napredek. Tovariš Kardelj pravi: »To je vsekakor ena najtežavnih, toda najpomembnejših nalog, ki je od nje pravilne rešitve odvisen tempo izpolnitve naših gospodarskih planov ter gospodarske okrepitve naše dežele.« Uresničenju te naloge se ne opira le splošna gospodarska zaostlost našega kmetijstva, temveč tudi naše maloposestniške navade in mentaliteta, ki je nastala na vasi kot rezultat njenega dosedanjega razvoja.

Ne smemo zapirati oči pred dejstvom, da je naš kmet zelo dolgo lastnik zemlje in da te maloposestniške navade živijo v njem in bodo še dolgo živele, tako da se kmet predvsem zaradi tega upira takšnemu razvoju na vasi. Tega se ne bo otresel na mah, temveč med procesom takšnega dela in pospeševanjem kmetijstva z združenji, ko bo od dne do dne praktično spoznaval v svojem življenju prednost takšnega načina dela in moč skupnosti. To pomeni, da so naše združne organizacije tudi tiste, ki so vzgojile naše kmetov in v tej šoli se bo vzporedno razvijala tudi njihova socialistična zavednost.

Zato, ko zdaj govorimo o nalogah mladine pri izpolnjevanju petletnega plana v kmetijstvu, moramo upoštevati dejstvo, da so združne organizacije prav tiste organizacijske oblike, s katerimi izpolnjujemo plan v kmetijstvu, s katerimi bodo naši kmetje rekonstruirali kmetijstvo, ga vključili v socialistično graditev naše dežele in si ustvarili pogoje za blaginjo in kulturno življenje.

Združbe so se pri nas silno razvile po vojni. Ze zdaj povezujejo 11 milijonov ljudi, kar priča, da uživajo veliko priljubljenost naših kmečkih množic ter da so organizacijsko široko razpredene. Ljudska mladina mora in mora prispevati za krepitev teh združenj ter si stalno prizadevati, da se bodo nadalje razvijale. Tu mora priti do izraza tista bogata iniciativnost, ki ji imajo mladinske organizacije, in to mora biti glavna vsebina dela Ljudske mladine na vasi.

Sicer tu ne moremo določiti vsega, kar bi Ljudska mladina lahko storila za razvoj združenj, ker je to odvisno tudi od gospodarske strukture ter krajevnih razmer. Nedvomno je pa izredno pomembno, da so skoraj v vsakem kraju združbe, ki bodo združile ter razvile posamezne stroke delavnosti na vasi.

Seveda Ljudska mladina lahko celo sama s svojimi silami ali s pobudami ustvari materialno podlago za takšen razvoj: na primer zgradi lahko majhno hidrocentrale, elektrificira vas, omogoči zgraditev združne žage ali da pobudo za zgraditev združne mlekarne itd. S pomočjo združenj se mora naša kmečka mladina boriti za mehanizacijo kmetijstva tudi s tem, da daje pobude za nakup strojev, za ustanovitve združnih delavnic, za popravilo strojev, orodja itd. V združenju se lahko popolnoma uveljavijo iniciativnost in ustvarjalni duh naše mladine. Združevanje posameznih strok delavnosti na vasi in posameznih tipov združenj v skupno močno organizacijo, je pomembno stališče razvoja našega lokalnega gospodarstva.

Ni si mogoče zamisliti političnega in ekonomskega razvoja naših združenj brez združnega doma, kjer bodo združeni: prodajalne, skladišča, delavnice, pisarne itd. Zato je prvo, kar je treba storiti za krepitev združenj — zgraditev združnih domov. To je prvi pogoj za razvoj združenj, materialna baza za njen nadaljnji razvoj, da postane močna gospodarska organizacija na vasi, ki bo omogočala rekonstrukcijo kmetijstva, preskrbo, odkup kmetijskih pridelkov in vzgojo kmetov. Tu je treba torej predvsem koncentrirati aktivnost Ljudske mladine na vasi: da gradi združne domove in da bo tu težiče sodelovanja mladine pri kapitalni graditvi naše dežele. To bo njena prva praktična pomoč v razvoju kmetijstva.

Seveda bo naša kmečka mladina z radostjo sprejela vsako pobudo, da se ji omogoči boljše kulturno in gmetno boljše življenje. Nedvomno se bo zelo rada lotila te naloge, zakaj združni domovi bodo kraj, kjer se bo lahko najbolj kulturno dvignila ter strokovno usposabljala za delo v kmetijstvu. V naši vasi ni primernejšega kraja, primernejše materialne baze za vsestransko vzgojo in kulturno povzdigo naše mladine, kakor je združna, odušno njen dom.

Združna odpira zelo svetle perspektive naši kmečki mladini: z združenji bo najlažje izboljšala svoj gmetni položaj in ustvarila pogoje za hitrejši kulturni razvoj. Zato bi bilo napačno, če bi mislili, da je Ljudska mladina nekaj drugega kakor združbe in da se mora samo del njene delavnosti razvijati v okviru združenj na združnih zborovanjih ter da mora le začasno nuditi pomoč združenju itd.

Prav tako bi se zmotili, če bi razumeli, da je glavna stvar mladine vključiti se v združbe, ne da bi se zanimali, kaj mora organizacija Ljudske mladine na vasi delati v združenju. To bi bilo povsem napačno in povzročilo bi, da bi Ljudska mladina bila še nadalje ločena od združenj ter da bi se sedanje razmere mnogo ne spremenile.

Druga pot, ki je edino pravilna, je, da aktiv Ljudske mladine na vasi stalno živo spremlja združna vprašanja in išče prilike, kako naj pomaga združenju pri njenem razvoju in ekonomski ter politični

krepitevi. Seveda mora to biti stalna skrb vseh vodstev Ljudske mladine. To mora prodrati v zavest slehernega člana Ljudske mladine, da se bo tega stalno zavedal in vedel, da brez tega ni mogoče zgraditi socializma v naši deželi.

Naša organizacija je bogata s svojo iniciativnostjo ter ima velike izkušnje pri delu. Nikjer ne more bolje izkoristiti tega v družbeno korist, kakor v združenju. Tu mora Ljudska mladina priti do izraza: v ekonomskem, političnem in kulturnem življenju vasi. Odslej se pa bo po moči združbe in njenj delavnosti merila tudi vrednost osnovnih organizacij na vasi ter predvsem okrajnih vodstev Ljudske mladine.

Nadalje je Stevan Doronjski govoril o pomenu kmetijskih delovnih združenj za razvoj združništva na vasi in o modernizaciji obdelovanja zemlje ter naglasil, da je naloga Ljudske mladine: utrditi kmetijske delovne združbe, jim pomagati in zagotoviti njihov nadaljnji pravičen razvoj. Polem je opozoril na velike potrebe naših združenj po strokovnih kadrih. Da bi bile krite najnujnejše potrebe, bi bilo treba med petletnim planom usposobiti 5000 novih srednjih in višjih strokovnih moči za kmetijstvo in okrog 15.000 tako imenovanih množičnih kmetijskih kadrov: traktoristov, brigadirjev, voditeljev raznih združenj in drugih.

Za izobrazbo srednjih strokovnih kadrov so začele naše oblasti odpirati srednje kmetijske šole. Letos je bilo odprtih 31 srednjih kmetijskih šol, ki jih obiskuje 1759 dijakov, medtem ko so v stari Jugoslaviji delovale le štiri take šole. Razen srednjih kmetijskih šol je bilo odprtih še 17 velikih posebnih šol za izobrazbo nižjega kvalificiranega kadra posameznih kmetijskih panog.

Vse to pa še zdaleč ni dovolj za potrebe našega kmetijstva, ki se bo vzporedno z industrializacijo naglo razvijalo ter mehaniziralo.

Zaradi tega bodo organi ljudskih oblasti priredili že v tej zimj strokovne kmetijske tečaje v vseh pokrajinskih državah. Ti tečaji imajo nalogo nuditi velikemu številu naših poljedelcev osnovno strokovno znanje.

Konačno bi še enkrat naglasil glavne naloge Ljudske mladine pri izpolnjevanju petletnega plana v kmetijstvu:

1. Naši kmečki mladini je treba stalno pojasnjevati pomen kmečkega združništva in njegovo vlogo v rekonstrukciji našega kmetijstva. V združništvu mora videti pot socialistične preobrazbe naše vasi in najboljše možnost za izboljšanje gmetnih in kulturnih pogojev našega kmeta. Članek tovariša Kardačja v »Komunistu« št. 3 »Kmetijsko združenstvo v planskem kmetijstvu« mora biti osnovno gradivo ter baza za našo agitacijo ter propagando.

2. Popolnoma je treba usmeriti Ljudsko mladino v delo za povzdigo kmetijstva z združenji. Njena glavna naloga je, da pospešuje razvoj naših združenj, tako da bi združile delovne kmete in postale močne gospodarske organizacije na vasi.

3. Ljudska mladina na vasi se mora boriti za uvedbo strojev v kmetijstvo in znanstvenih delovnih metod ter z izpolnitvijo posameznih agrotehničnih ukrepov pospeševati naše kmetijstvo na višjo stopnjo in s tem omogočati povečanje njene produktivnosti.

4. Stalna naloga, ki jo je naša kmečka mladina častno izpolnjevala, je obdelava slehernega koščka zemlje, borba za izpolnitev setvenega načrta in v zvezi s tem borba za reorganizacijo našega kmetijstva po petletnem planu. Kontrahiranje, odkup in drugi ukrepi, ki jih zdaj uveljavljajo oblasti in ki bodo prešli na združbe, ostanejo še nadalje zelo pomembna naloga Ljudske mladine na vasi, kjer mora predvsem priti do izraza njena vzgojna vloga.

5. V zvezi s tem mora Ljudska mladina dvigati strokovno znanje kmečke mladine. V ta namen morajo naša vodstva prirediti skupaj z organi oblasti tečaje ter seminarje, poživiti založniško delavnost za podeželje, več pisati v časopisu za vas, o vprašanjih kmetijstva itd.

6. Mnogo večjo skrb je treba posvetiti našim delovnim združenjem in kmetijskim državnim posestvom ter se boriti za pravilno delovno organizacijo, uvedbo plana in norm ter povečanje kakovosti in produktivnosti.

7. Organizacije Ljudske mladine so doslej posvetile zelo malo pozornosti izobrazbi strokovnih kadrov v kmetijstvu. Za vzgojo kadrov je treba posvetiti večjo skrb nižjim in srednjim kmetijskim šolam ter fakultetam, kakor tudi organizacijam v njih. Popularizirati je treba to šole med našo mladino in si prizadevati, da se vsako leto izpolni načrt za vpis dijakov v nje. S tečaji in seminarji je treba stalno usposabljaliti nove strokovne kadre.

Vodstva Ljudske mladine se morajo mnogo bolj resno in sistematično lotiti teh nalog. Stalno in konkretno morajo pomagati aktivom Ljudske mladine na vasi pri pospeševanju združenj, strokovni vzgoji mladine in morajo vselej znati podpirati iniciativnost mladine ter jo nadalje razvijati, da bi bili doseženi večji uspehi.

Po referatu so sodelovali v diskusiji: Svetislav Popović, sekretar federalnega sveta Ljudske mladine Srbije; Anka Gerič, predsednica aktivna Ljudske mladine kmečke delovne združbe »Matija Gubec« v Sloveniji; Niko Tripalo, delegat iz Hrvaške; Vukosava Mičunović iz Črne gore; Jonče Botev iz Makedonije in Simo Marinković z državnega posestva Belje Milica Segorac, delegalka aktivna Ljudske mladine kmečke delovne združbe v Oždaci, je poročala o delu svoje mladinske organizacije ter naglasila, da je treba

S PLENUMA CS LJUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE

Predsedstvo kongresa ob govoru predsednika LMJ Dugonjica

Delegati v dvorani

Pr e mladinske brigade so prišle grad t Novo Gorico

Solkan, 3. decembra.

Ljudska mladina Jugoslavije, ki je v letošnjem letu zgradila svoji domovini že drugo progo, je prevzela nase novo nalogo — gradnjo Nove Gorice. To delo bo zahtevalo močno delovno silo, zato je gradnja Nove Gorice po-

stala zvezna delovna akcija LMJ. V petek 28. novembra je že prispela na delo prva mladinska delovna brigada, sestavljena iz srbske mladine, v soboto pa brigada iz Zagreba, sestavljena iz hrvaške mladine. Kmalu bo odšla na gradnjo tudi brigada slovenske mladine.

Konferenca o vprašanju komunalnih zadev v Beogradu

Beograd, 3. decembra (Tanjug).

Na pravni fakulteti v Beogradu je pričela večeraj z delom konferenca o vprašanju komunalnih zadev.

Na konferenci so navzoči člani zvezne vlade Sreten Žujović, Boris Kidrič, Bane Andrejev, Nikola Petrovič, Vlada Žečević in Zaim Sarac, predsednik vlade LR Srbije dr. Blagoje Nešković in javni tožilec FLRJ dr. Josip Hrnčević. Prisotni so tudi predstavniki ministrstev za komunalne zadeve ljudskih republik in tajniki okrajnih in mestnih izvršnih odborov iz vse države.

Konferenca je otvoril podpredsednik zvezne vlade predsednik zvezne kontrolne komisije in predsednik komiteja za zakonodajo in izgraditev ljudske oblasti vlade FLRJ Edvard Kardelj.

Večeraj dopolnje je Edvard Kardelj podal referat o nalogah komunalne politike in lokalnega gospodarstva, minister za industrijo zvezne vlade in predsednik gospodarskega sveta vlade FLRJ Boris Kidrič pa referat o organizaciji in obliki vodenja lokalnega gospodarstva.

Z VSEGA SVETA

TIRANA. — Na vsem ozemlju LR Albanije je s 1. decembrom stopila v veljavo nova upravna razdelitev na okraje, mesta in kraje. S tem je ukinjena stara administrativna razdelitev v prefekturo, podprefekturo in občine.

DRAC. — Na železniški progi Drač—Pečin je uveden redni promet. S tem v zvezi je objavilo albansko-jugoslovansko društvo za izgradnjo in izkoriščanje železnice vožni red in vozne cene.

VARSAVA. — Pred krakovskim sodiščem, ki sodi 40 nacistov, je izjavila priča Otto Krauz, po rodu Čeh, da je bilo v Oswiecimzu umorjenih najmanj 4 milijonov ljudi. Priča Targos je potrdila svojo prejšnjo izjavo, da je iz razgovorov med SS-ovci zvedel, da je bilo leta 1943. v 90 dneh vsak dan ubijeno 100.000 ljudi.

mladini posvetiti vsestransko pozornost, da bo lahko prihodnje leto izpolnila svoje velike naloge.

Konačno je govoril Blažo Đuričić, pomočnik kmetijskega ministrstva zvezne vlade. Omenil je še eno neposredno nalogo, ki čaka mladino, in sicer, da zatira plevel in kaparja ter reši okrog 11 milijonov slivovih dreves v Bosni in Srbiji. Zlasti je pomembno nadalje, da izkoristimo jo zimo za prirejanje kmetijskih tečajev, tako da se bo usposobilo čim več mladincev za kmetijska dela prihodnje leto.

tih po 25.000 ujetnikov — Rusov, Poljakov, Čehov, Jugoslovancev, Nizozemcev in drugih.

Bivši interniranec Mihail je izpovedal da je ob neki priliki prisostvoval usmrtnim ujetnikov sam Himmler. V plinskih dvoranah je bilo v zidu okno, skozi katerega je brez kakršne koli nevarnosti lahko opazoval smrtno muke ujetnikov.

VARSAVA. — Prebivalci mesta Wroclawa so pričeli na pobudo partijskih organizacij poljske delavske stranke in poljske socialistične stranke obnavljati svoje mesto. Dela se je udeležilo 30.000 prebivalcev, ki so dali okrog 49.000 prostovoljnih delovnih dni. Vrednost opravljenega dela znaša 5 in pol milijonov zlotov.

LONDON. — Kako poroča Reuter, je podal grof Benedetto Croce ostavko na položaj predsednika italijanske liberalne stranke. Croce je bil soglasno izvoljen za dosmrtnega častnega predsednika stranke.

DUNAJ. — »Neues Oesterreich« poroča o pošiljkih presežkov ameriškega vojaškega materiala, ki ga pošiljajo v Avstrijo na račun odobrenega kredita, ki znaša 30 milijonov dolarjev. V nešteti primerih gre za vojaško obleko, spalne vreče itd. Zdi se, da želi ameriška intendantura privaditi avstrijsko prebivalstvo na nošenje uniform ameriških oboroženih sil.

Od pravnega poslovanja davčnih komisij je v veliki meri odvisna pravilna odmera narodnega dohodka

Revizija odmere dohodnine je v veliki meri razgibala podoželje. Ljudje so živo zainteresirani na odmeri, zato so tudi sestanki, kjer prebivalstvo kraja sodeluje pri pravičnem določitvi narodnega dohodka, dobro obiskani in zelo živahni. Posebno dobro in uspešno poteka odmera narodnega dohodka tam, kjer so dobre davčne komisije, ki so znane stvar dobro pripraviti in kjer so tudi ljudem prikazali na množičnih sestankih, da pomeni dohodnina njihov prispevek za skupnost, to je za gradnjo cest, tovarn, hidrocentral in drugih javnih naprav, ki bodo tudi podoželju v korist.

Kot primer dobre davčne komisije bi navedli davčno komisijo KLO Sv. Florijan v kraju Šmarje pri Jelšah. Ta komisija je predloge za narodni dohodek najprej sama prešetala in ugotovila, da so nekateri manjši kmetje bili previsoko ocenjeni, nekateri večji pa prenizko. Seveda jim je tudi temu primerno odmerila njihov narodni dohodek. Na množičnem sestanku so člani komisije ljudem pojasnili, zakaj ima ta več in oni manj odmerjenega davka ter da je narodni dohodek osnova za odmero dohodnine. Nekateri so sicer skušali dokazati, da je njihova odmera previsoka, toda komisija jim je z zbranimi podatki prikazala, da nimajo prav in so končno morali priznati, da je odmera pravična. Tako je bila v tem KLO odmera narodnega dohodka snov, ki je bila na dnevnem redu vseh predvolilnih množičnih sestankov, ki je ljudi seznanila s finančnim življenjem skupnosti.

Primerov dobrih finančnih komisij bi lahko navedli dosti, prav tako pa bi lahko navedli tudi primere slabih davčnih komisij, ki svojega dela niso pravilno zastavile. Njihove napake so bile v veliki meri zročale poteka odmere dohodnine. Če je bila davčna komisija dobra, je skoraj povsod tudi revizija odmere narodnega dohodka bila dragoceno sredstvo za aktivizacijo množic, kjer pa je bila davčna komisija slaba, je tudi odmera slabo potekala.

V nekaterih primerih so prišli v davčne komisije ljudje, ki niso zainteresirani, da bo dohodnina pravično odmerjena in vplačana, to se pravi, ki niso zainteresirani na naši gospodarski izgradnji in so nalogo člana davčne komisije zelo malomerno tolmačili. Značilen primer takega malomarnega tolmačenja dolžnosti so kontrolni organi odkrili pri davčni komisiji KLO Krašče v kraju Kamnik. Tu so prišli v davčno komisijo ljudje, ki so smatrali to kot ugodno priložnost, da se s tem okoristijo. Člani te davčne komisije so tudi sebi odmerjali dohodek, seveda prav nizko. Član davčne komisije Cerar Franc, ki ima skoraj 12 ha zemlje, je sebi odmeril za leto 1946-47. 1780 din davka, čeprav bi moral znašati odmera petkrat toliko. Tudi drugi član te komisije Petre Franc je dobil prav nizko odmero, in sicer 450 dinarjev. Pri vsem tem pa ta davčna komisija ni pozabila na predsednika KLO. Tudi temu so odmerili prav nizko vsoto dohodnine, čeprav ima prav tako okoli 12 ha zemlje. Ta davčna komisija seveda ni pripravila predlogov za narodni dohodek, da bi o njem razpravljali na množičnem sestanku, temveč je vse to uredila sama. Da pa le ne bi bili ljudje preveč nezadovoljni, je tudi drugim vaščanom nizko odmerjala. Tako so kmetu z 12 ha zemlje, ki redi 6 glav živine in 6 prašičev odmerili za leto 1946. 5000 dinarjev dohodnine. Taka davčna komisija seveda ne služi niti interesom skupnosti, kateri mora vsak prispevati po svojih materialnih zmožnostih, temveč interesom tistih posameznikov, ki so vedno pripravljeni od skupnosti jemati, niso pa pripravljene zanjo ničesar žrtvovati. Kontrolni organi so posrebili, da v KLO Krašče ne bo več določala narodnega dohodka davčna komisija sebi v prid, temveč v prid skupnosti, to je pravično in pravilno.

Druge davčne komisije sicer pravično ocenjujejo davčni dohodek, toda ne znajo vprašanja dohodnine pravilno razložiti ljudem. Tako je n. pr. v KLO Crnčev v kraju Dravograd davčna komisija sicer pravično ocenjevala narodni dohodek, toda ne v sodelovanju z davčnimi zavezaneci, češ da jih niso povabili na sestanek zaradi oddaljenosti.

Zelo važna je pravilna sestava davčne komisij. Če iz tega, kar smo doslej povedali, je jasno, da spadajo v davčne komisije le ljudje, ki so zainteresirani, da bodo vsi pravilno obdavčeni. Tam, kjer so se v davčne komisije vtihovali

predstavniki premožnejših kmetov, ti prav gotovo niso stremeli, da bi bili vsi svojim dohodkom primerno obdavčeni. Pogosto so take davčne komisije pri reviziji narodnega dohodka enostavno razdelile pripadajočo vsoto na vse kmetovalce kraja, namesto da bi z individualno oceno ugotovili, komu je bil dohodek prenizko ocenjen in bi pri takih napravili pravično revizijo. Tak primer je bil v KLO Pletenje v kraju Ptuij, ki so dohodnino poveševali malim posestnikom, češ da je bila odmera večjim posestnikom že itak dovolj visoka.

Nekatero davčne komisije so sicer prav dobro ocenile višino dohodka posameznih kmetovalcev, toda na množičnih sestankih tega niso hoteli razpravljati, ker so se bali zameriti svojim znancem in drugim vaščanom. To se je posebno videlo v nekaterih davčnih komisijah na Dolenjskem. Še bolj pa je vsega obsojana vredno delo davčne komisije Maribor-mesto, ki je sklicala v Razvanju množični sestanek zaradi pretresa odmere dohodnine. Davkoplačevalci so na sestanek prišli polnoštevno, toda komisije ni bilo. Šele poldrugo uro po napovedanem sestanku se je sestanek lahko pričel, kar je razumljivo vzbudilo med ljudmi upravičeno nezadovoljstvo.

Davčna komisija v KLO Podčetrtek je premalo upoštevala kakovost zemljišča, ki je v veliki meri osnova za večje ali manjše dohodke. Tako niso upoštevali, da so dohodki ravninske rodovitne zemlje večji, kar se seveda mora odraziti tudi pri odmeri dohodnine. Isto napako so delali davčne komisije v kraju Slovenske Konjice, ki niso upoštevale donosnost hribovitih in ravninskih zemljišč.

Pravilno sestavljene in pravilno poslujoče davčne komisije so osnova za pravično in pravilno odmerjeni nacionalni dohodek. Kontrolne ekipe so v več primerih morale zamenjati te davčne komisije, ker niso poslovale za interese skupnosti. Člani davčnih komisij se morajo zavedati, da je njihovo delo velike gospodarske važnosti in morajo imeti stalno pred očmi interese skupnosti, množične organizacije pa so dolžne tem davčnim komisijam nuditi vsa pomoč.

Izvajanje plana v republiških usnjarskih podjetjih

Od vseh usnjarskih industrijskih podjetij je najprej dosegla svoj proizvodni plan tovarna športnih čevljev v Zireh. V izdelovanju rudarskih čevljev je izpolnila letošnji plan 6. okt. 1946, v izdelovanju gojzarjev pa 10. oktobra 1947. Odkar so bivši zadrugarji v Zireh ponudili svoje obrate v last in upravljanje državi, so uspehi tega podjetja vedno večji. V bližnji bodočnosti bo podjetje povečano, dvignjena bo proizvodnja in podjetju bodo naložene še pomembnejše gospodarske in proizvodne naloge. V letošnjem letu je podjetje izdelovalo predvsem rudarske čevlje in gojzarje. Rudarski čevlji so iz materiala najboljših kvalitet s posebno močnimi opetniki. Izdelki tovarne v Zireh so bili razstavljeni tudi na nekaterih inozemskih velesejnih in so povsod vzbujali veliko zanimanje. Produkcija gojzarjev se bo v bližnji bodočnosti povečala, saj jih izdelujejo tudi v delavnicah v Mirnu na Goriškem in v Trzinu.

Tovarna kovčegov in usnjenih izdelkov v Domžalah je svoj letni proizvodni plan izvršila 15. novembra 1947. V prvem polletju se je to podjetje borilo glede dobave potrebnih surovin z velikimi težavami, ki so pa bile v drugem polletju uspešno odpravljene. Delovni kolektiv je višal in višal svoje vsakodnevno storilnost, zagrejel se je v delo, tako da je v drugem polletju nadomestil proizvodne neuspehe prvega polletja in je 46 dni pred koncem planskega leta dosegel svoj letošnji plan. Če se upošteva številne izvenplanske izdelke, razne tako zbrane »službe« drugim industrijam in ustanovam, je to podjetje doseglo za 100% po vrednosti svoje proizvodnje plan za 25. septembra. Najvišje je podjetje preseglo plan v proizvodnji aktovk, torbic, kovčegov in lepenke in denarnic. Izdelki tega podjetja so na velesejnih in inozemstvu vzbudili veliko pozornost. Zbrana so bila številna naročila in bo ta tovarna v bodočnosti delala v veliki meri tudi za eksport. Produkcija in marljivo delo delovnega kolektiva v tem podjetju prinašata naši ljudski skupnosti veliko akumulacijo.

Naslednje podjetje, ki je v tekmovanju za doseglo plana bilo med najuspešnejšimi, je tovarna čevljev »Triot« v Trzinu, ki je svoj proizvodni plan do 100% izpolnila 22. oktobra 1947. V podjetju izdelujejo ženske čevlje in je proizvodni plan dosežen s samimi planskimi artikli. Poleg tega, da ima mnogo zaslug na izpolnitvi plana strokovno odlično usposobljen delovni kolektiv, je k temu uspehu veliko doprinesla tudi odlična tehnična organizacija v podjetju, ki jo je znalo izvesti vodstvo podjetja.

Tovarna čevljev v Kranju pa je izpolnila svoj letošnji proizvodni plan dne 17. novembra 1947. To je eno od podjetij, ki razpolaga z najslabšim strojnimi parkom in je uspeh, da so delavci dosegli 14 dni prej svoj proizvodni načrt, pripisovati iniativnosti in marljivosti delovnega kolektiva in sposobnosti uprave podjetja. Izdelujejo predvsem delavske čevlje, ki so edini planski artikel, poleg tega pa tudi nekaj ručnih izdelkov, kar vse je izdelano v takšni kvaliteti, da more služiti vsem drugim podjetjem za vzor.

Usnjariji v Slovenskih Konjicah so že drugič preleti zvezno sindikalno prehodno zastavico

Delovni kolektiv tovarne usnja v Slovenskih Konjicah je minulo soboto združil s proslavo obletnice rojstva Republike tudi svoj velik in pomemben praznik. Slavil je zmago v novemberskem tekmovanju med vsemi kolektivi usnjarske industrije v Jugoslaviji. Dosegel je s tem, da je dosegel letni proizvodni in finančni plan 45 dni pred rokom ter izpolnil tudi vse pogoje tekmovanja na drugih področjih dela. Da si je to priznanje dejansko zaslužil, lahko prizna vsak, ki je kolikaj pozna prejšnje in sedanje razmere v tej tovarni. Poleg uspehov v produkciji, ki je danes štirikrat večja od predvojnega, je tudi tovarna dobila povsem novo lice. Prenovljenih in na novo zgrajenih je bilo več oddelkov, urejena skladišča in pisarne, montirani razni stroji, skratka vsaka stvar je danes na pravem mestu in v najlepšem redu. Ob vstopu v tovarno vzbudi pozornost lepo urejen stenčaz, gesla in grafikon, o katerih se lani ni bilo niti sledi. Iz pogovora z delavci pa spoznaš, da je v njihovem mišljenju prav tako velik napredek, kot v produkciji sami. To so pokazali tudi s polnoštevno udeležbo na proslavi in velikim zanimanjem za proslavo. Vsak oddelk je bil ta dan okrašen s parolami in zastavicami, vsak stroj pa zavil v bršljin in jesensko cvetje.

Delovni kolektiv tovarne usnja v Slovenskih Konjicah je minulo soboto združil s proslavo obletnice rojstva Republike tudi svoj velik in pomemben praznik. Slavil je zmago v novemberskem tekmovanju med vsemi kolektivi usnjarske industrije v Jugoslaviji. Dosegel je s tem, da je dosegel letni proizvodni in finančni plan 45 dni pred rokom ter izpolnil tudi vse pogoje tekmovanja na drugih področjih dela. Da si je to priznanje dejansko zaslužil, lahko prizna vsak, ki je kolikaj pozna prejšnje in sedanje razmere v tej tovarni. Poleg uspehov v produkciji, ki je danes štirikrat večja od predvojnega, je tudi tovarna dobila povsem novo lice. Prenovljenih in na novo zgrajenih je bilo več oddelkov, urejena skladišča in pisarne, montirani razni stroji, skratka vsaka stvar je danes na pravem mestu in v najlepšem redu. Ob vstopu v tovarno vzbudi pozornost lepo urejen stenčaz, gesla in grafikon, o katerih se lani ni bilo niti sledi. Iz pogovora z delavci pa spoznaš, da je v njihovem mišljenju prav tako velik napredek, kot v produkciji sami. To so pokazali tudi s polnoštevno udeležbo na proslavi in velikim zanimanjem za proslavo. Vsak oddelk je bil ta dan okrašen s parolami in zastavicami, vsak stroj pa zavil v bršljin in jesensko cvetje.

Kulturni program za proslavo je pripravila sindikalna godba na pihala in pevski zbor. Proslavo so se udeležili kot častni gostje zastopniki raznih sindikalnih podružnic v kraju, ki so prinesli s seboj tudi darila za sindikalno podružnico usnjarske. Proslavo je otvoril štirikratni udarnik predsednik sindikalne podružnice tov. Planinšek Ivan, za njim pa so govorili in čestitali kolektivni k doseženim uspehom tajnik Glavnega odbora ESZDnj tov. Kralj, direktor za kadre direktorice zvezne usnjarske industrije tov. Sakirovski, direktorica centralne uprave usnjarske

Vedno več gradilišč, ki so izpolnila letni plan

V vrsto tovarn, ki so izpolnile svoj letni plan, se uvrščajo tudi kolektivi gradbenih delavcev, ki nam s pospešeno gradnjo utirajo pot v lepše življenje. Do 30. oktobra so izpolnili svoj letni plan naslednja velika in manjša gradilišča: hidrocentrala Mariborski otok, hidrocentrala Meste pri Zirovnci je izpolnila svoj prvotni plan 125.34%, ni pa še dosegla povečanega plana. Pri »Tovarni usnja Vrhnika« je plan izpolnjen in izvršenih je 70% prekoplanski del. Prav tako je izvedlo gradilišče tovarne umetnih gnojil v Celju. To so gradilišča podjetja »Gradise«. Nadalje je bil dosežen letni plan še na gradiliščih: sindikalni dom v Celju in v Mariboru, v Idriji na gradilišču stanovanjskih hiš, »Novotekst«, tekstilna tovarna v Novem mestu, tovarna kleja, tovarna »Donite« in Medvodah, rudnik Pleše-Skolljica, stanovanjska hiša pri rudniku Črna-Kaolin, tovarna kleja Ljubljana itd. itd.

V novembru pa so izpolnila plan še tale gradilišča: tovarna vezanih plošč St. Peter, bolnice v Ptuiju, Mariboru in Prešah, invalidski dom Toplice, DAPPS Ljubljana. Podjetje »Konstruktore« je do 21. novembra izpolnilo plan na naslednjih gradiliščih: Selnica, most čez Dra-

vo, tovarna lesin Podvelka, ambulatoirij v Rušah, železniška stanovanjska hiša v Mariboru, tovarna testenin, livarna, srednja kmetijska šola, veterinarska-ambulanta, dijaški dom itd.

Splošna stavbena v Ljubljani je dosegla plan sto odstotno na gradiliščih: papirnica Vevče (stanovanjska hiša, upravno poslopje itd.), tovarna zdravil »Gumprolek«, akademija upodabljajočih umetnosti. Gradbeno podjetje »Projekt« je dogradilo stanovanjske bloke Lešce, podjetje »Primorje« v Postojni je doseglo plan na gradiliščih: veterinarska bolnica Vipava, postaja Postojna, postaja Rihtenberg, viadukt Pristrank itd. — »Beton« je dogradil: električno delavni-vo v Trbovljah, stanovanjsko hišo v Zabukovci, stanovanjsko hišo in upravno poslopje v tekstilni tovarni St. Pavel itd. Preko 100 odstotkov letnega plana je izpolnjena na cesti Ljubljana-Vrhnika in na dolinski cesti Trzin.

Med okrajnimi gradbenimi podjetji je najboljšo uspehe dosegel »Ograte Grosuplje«. Na treh večjih gradiliščih je že presegel plan. Precej letnega plana sta izpolnila tudi podjetji »Ograte Krško« in Kamnik.

Grafična industrija Slovenije v novembrskem tekmovanju

Tiskarna »Ljudske pravice« je dosegla prvo mesto

Med najvažnejšimi nalozami grafične industrije Slovenije je po republiškem planu znižanje polne lastne cene za 12%. V tem letu naj torej znižanje doseže 2.37%. Delovni kolektiv grafičnih podjetij so v novembrskem tekmovanju v celoti izvršili to svojo nalogo in dosegli celo 2.63% znižanja lastne cene. Poleg tega pa so dosegli znatne uspehe tudi v naslednjih točkah tekmovanja: proizvodnost se je v splošnem dvignila za 6%, produktivne ure so zvišali za 2%, po normah dela zdaj 40% vsega grafičnega delavstva.

Za dvig strokovnega kadra je bil poleg redne grafične šole, katero obiskuje 50 učencev, osnovan tudi tromešični strokovni tečaj za strojne stavce. V novembrskem tekmovanju je bilo proglašanih 96 udarnikov in racionalizatorjev, med njimi je Jože Kelenič iz Kartonažne tovarne proglašen za četrti za racionalizatorja. Grafično delavstvo je opravilo 33.191 ur prostovoljnega dela in je med njimi 10 odlikovancev z zlato, 16 s srebrno in 75 z bronasto značko. Gradnje mladinske proge se je udeležilo 120 mladincev in mladink.

Kuturno prosvetno delo se razvija v 19 kulturno-umetniških skupinah, 70 dramskih in 13 glasbenih krožkih ter v številnih študijskih grupah. Osem podružnic ima svoje rdeče kotičke, knjižnice je 16, precej je naročnikov na strokovne liste.

V raznih fizikalnih sekcijah je 590 aktivnih članov, najaktivnejši je fizikalni odsek tiskarne »Ljudske pravice«.

Novembrsko tekmovanje so podružnice poživile tudi s predkongresnim tekmovanjem, tekmovanjem v počastitev obletnice Oktobrske revolucije in s predvolilnim tekmovanjem. Vključile pa so se tudi v akcijo za izboljšanje tehnično-higienske zaščite dela.

Tarifna komisija pri krajevnem odboru je na podlagi sprejetih poročil ocenila in proglasila za najboljše kolektive: v 1. skupini (delovni kolektivi z nad 100 zaposlenimi delavci) je dosegel prvo mesto kolektiv tiskarne »Ljudske pravice« v Ljubljani, ki prejme prehodno zastavo. Sledijo Mariborska tiskarna, Umetniški zavod za litografijo, Kartonažna tovarna v Ljubljani, tiskarna Blaznik itd.

V drugi skupini (pod 100 delavcev) je najboljši kolektiv Prosvetne tiskarne, na drugem mestu tiskarna Slatnar v Kamniku, na tretjem pa tiskarna Sava v Kranju.

Najboljši kolektiv v prvi skupini, tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani, je v novembrskem tekmovanju presegla proizvodni plan mesečno povprečno za 4.5%. Proizvodne stroške so znižali mesečno povprečno za 8.46%. Pri vsem tem je tudi kvaliteta izdelkov na zadovoljni višini, kar dokazuje poleg ostalega izdelava revije

ELEKTRARNA FALA DOSEGLA LETNI PLAN

Na dan obletnice zasedanja AVNOJ-a in proglašitve republike je hidrocentrala na Fali kljub katastrofalno nizki vodi, ki je bila skozi vse leto, izpolnila ob 24. uri letni plan produkcije električne energije. Zaslug za dovršitev letnega proizvodnega plana imajo predvsem delavci v pogonu, ki so s svojo požrtvovalnostjo in pazljivostjo izkoristili vsi razpoložljivo vodno energijo sto odstotno.

Deželno vreme je zopet dvignilo vodno stanje Drave, tako da je elektrarna Fala dosegla 1. decembra rekordno produkcijo električne energije 36.800 kW, 2. decembra pa je dosegla že 37.000 kW. Ob tako visoki vodi se je odlično izkazal za pol metra zvišani jez, ki je postal povečan pritisk. (Tanjug.)

Ljubljanske opekarne izpolnile letni plan

Dne 2. t. m. je delovni kolektiv Ljubljanskih opekar, ki združuje pet opekar: Vič, Brdo, Opeklo, Log in Koseze, izpolnil prehodno proizvodni plan za leto 1947.

Od vseh opekar v Sloveniji je bila v tekmovanju, ki je bilo prvakur zaključeno, prva opekar na Viču, ki je prešla prehodno zastavico ter knjižno nagrado.

Glavna zasluga, da je bil plan prehodno dosežen, gre delovnemu kolektivu, ki je z vztrajnostjo, disciplino in požrtvovalnostjo vložil v to vse sile ter tako prispeval k obnovitvi in industrializaciji naše domovine.

POZORI!

»Jugoslavija«, ki dostojno reprezentira grafično stroko Slovenije. Neupravičeni izostanki so se znižali za 14%. V času novembrskega tekmovanja je bilo v tiskarni 25 posvetovanj za dvig produkcije. Podružnica ima svoj rdeči kotiček s čitalnico in knjižnico, izdaja pa tudi svoje sindikalno glasilo. Uvedli so prehodne zastavice za najboljšega delavca v vsakem oddelku in za najboljši oddelk v podjetju. Aktivne pri svojem delu so bile zlasti komisija za socialno skrbstvo in dopuste in komisija za fizikalstvo.

29. november je sindikalna podružnica »Ljudske pravice« proslavila s pregledom tekmovalnih uspehov in proglašitvijo 11 udarnikov, med katerimi jih je pet proglašenih že drugič. Zastopnik Krajevnega odbora je čestital delovnemu kolektivu za doseženo prvo mesto med grafičnimi podjetji Slovenije in drugo mesto med grafičnimi podjetji Jugoslavije. Zastopnica tiskarne Blaznik, ki je doslej hranila prehodno zastavo, jo je izročila predsedniku sindikalne podružnice »Ljudske pravice«. V dokaz, da se bo sindikalna podružnica »Ljudske pravice« še naprej borila za najboljšo mesto v svoji stroki, so na tej proslavi sprejete obveznosti za prvomajsko tekmovanje, ki naj prinese še boljše rezultate v posameznih točkah tekmovanja.

USPEHI LESNEGA PODJETJA ŠT. 7

Pod snežniškimi gozdovi in kraško planoto leži lesno produktivno podjetje št. 7. Delovni kolektiv tega podjetja se je neumorno trudil 10 mesecev v borbi za izvedbo letošnjega plana. Dne 31. oktobra je bila bitka dobljena. Delavci so z velikim navdušenjem sprejeli vest, da je letošnji plan v vseh postavkah dosežen, v nekaterih primerih pa celo presegel. Tako so v izdelavi furnirja presegli plan za 46%, pri žaganju trdega lesa za 84%, pri mehkem lesu pa za 38 odstotkov.

V tej tovarni je več oddelkov, ki so medsebojno povezani z ozkoletnimi tračnicami. Moderni stroji so veličnoma na pogon z lastno energijo. V oddelkih za žaganje lesa in izdelovalnic embalaže so zaposleni sami delavci, dočim je v oddelku za izdelovanje finega furnirja zaposlenih tudi večje število mladink. Moška delovna sila je tu zaposlena le pri nekaterih strojih, parnicah za parjenje hlodovine in drugih težjih delih. Pri nekaterih strojih so se že uveljavile mladinke. Pri velikem stroju »sekalniki« sta zaposlena poleg dveh mladincev tudi dve mladinki. V tem oddelku je poleg sekalnika velik stroj »lupilnik« za lupljenje hlodov in »rezalnica« za obrezovanje furnirja, ki ga izdelujejo iz domačega trdega lesa: javorja, bukke, orehovine in drugega trdega lesa, ki ga po večini dobivajo iz kočevskih gozdov. Mehkega lesa nudijo dovolj primorski gozdovi. Velicina ženske delovne sile je zaposlena v gornjih prostorih, v značni sušilnici furnirja, kjer zlagajo tenke plošče papirja na police za sušenje.

Podjetje predeluje vsakovrstni mehki in trdi les. Vendar tehnične naprave su-

šilnic niso ustrezale zmogljivosti strojev. Delovni kolektiv podjetja je v desetih mesecih izpolnil in celo presegel letošnji plan kljub temu, da ga je v prvih mesecih ovirala pri delu huda zima. — Podjetje si je moralo nabavljati potrebni les skoraj izključno iz privatnega sektorja. Bile so pomankljive tudi sušilne naprave.

Delovni kolektiv se še nadalje bori za zboljšanje obrata in za dvig proizvodnje. Do 21. novembra t. l. so presegli mesečno proizvodnjo furnirja za 100%, rezan mehki les za 6%, v zabojnari so dosegli 87% mesečne proizvodnje, pri rezanem trdem lesu pa 14%. Priborili so si tretje mesto v 15-dnevnem tekmovanju za proslavo Oktobrske revolucije, ko so presegli proizvodnjo za 16.4%. Ob tej priliki so ustanovili svoj rdeči kotiček. Letos so proglašili 5 udarnikov, med katerimi je dvakratni udarnik tov. Barbiš Polde, ki je presegel normo za 21%. Poleg tega je bilo pohvaljenih 23 delavcev, ki so prešli od uprave od 900 do 2000 din nagrade, udarniki pa od 2000 do 2500 din. Skoraj vsi delavci, razen strojničarjev, mehanikov in drugih, ki vršijo podobna dela, delajo po normah. Tovarniški mladinski aktiv je izvršil tudi 38.2% vseh prostovoljnih delovnih ur delovnega kolektiva.

Upravnik tovarne Bile Maks je izdelal nove naprave za sušenje furnirja s toplo paro. Pri tem načinu sušenja bodo porabili 800% manj delovnih moči. S tem v zvezi bodo znižani režijski stroški in se dvignila proizvodnja. Prve poskuse so pričeli z novo napravom 26. novembra t. l., ki so jo izdelali tovarniški mizarji in se je dobro obnesla. (Tanjug.)

Osnovni program kitajskega agrarnega zakona

KOMPARTIJA KITAJSKJE ZA ODPRAVO AGRARNEGA SISTEMA FEVDALNE EKSPLOATACIJE

Severni Šensi, 3. dec. (Tanjug). Novinska agencija »Nova Kitajska« javlja, da je CK Komunistične partije Kitajske na pokrajinski agrarni konferenci sprejel in objavil osnovni program kitajskega agrarnega zakona. V zadevni resoluciji CK Komunistične partije Kitajske je rečeno: »Kitajski agrarni sistem je absolutno nepravilčen. Fevdalci in lastniki posestev, ki tvorijo 10% prebivalcev Kitajske, imajo v rokah 70 do 80% zemlje in surovo izkoriščajo kmete. Poljedelski delavci, siromašni kmetje in drugi delovni ljudje, ki predstavljajo nad 90% kmečkega prebivalstva, posedujejo samo okrog 20 do 30% zemlje, naporno delajo vse leto in ne vedo, kaj pomeni toplo stanovanje ali sit žolodec. Da bi se spremenile te razmere, je potrebno zrušiti fevdalni sistem in izvesti sistem »zemljo tistim, ki jo obdelujejo«.

Septembra t. l. je Komunistična partija Kitajske sklicala pokrajinski agrarni konferenco, na kateri je bil izčrpano proučen sedanji kitajski nepravilni agrarni sistem in izdelan osnovni program kitajskega agrarnega zakona, ki bo predložen demokratičnim vladam vseh področij, kmečkimi zborom, kmečkimi kongresi in njihovim odborom CK KP Kitajske se popolnoma strinja z osnovnim programom agrarnega zakona in ga potrjuje.

Na podlagi tega je bil sprejet program kitajskega agrarnega zakona, ki pravi med drugim: Ukinja se agrarni sistem fevdalne in napol fevdalne eksploatacije in se uvaja sistem »zemljo kmetom«. Vsem veleposestnikom se ukinjajo pravice do zemlje. Črtajo se vsi kmečki dolgovi, ki so bili napravljeni pred uvedbo agrarne reforme. Izvršilni organi za izvajanje agrarne reforme bodo izvoljeni v kmečkih zbora in odbori.

Vaške kmečke zveze bodo prevzele zemljo in jo razdelile na enake dele vsem moškemu in ženskem prebivalstvu. Prevzele bodo živino, kmetijske naprave, hiše, žito in drugo imetje veleposestnikov in bogatih kmetov ter bodo razdelili to med siromašne kmete, posestnikom pa bodo pustili enak del kakor ostalim kmetom. Veliki gozdi, hidravlične in tehnične naprave, veliki rudniki, velike puščice in jezera bodo pod upravo vlade. Znamenita mesta in zgodovinski spomeniki bodo ohranjeni. Posebno knjižnice, starine, umetniška dela itd. bodo izročena vladi dotične oblasti. Vse ostalo bo izročeno zvezni vladi, da s tem razpolaga.

V programu je nadalje predviden način, kako naj se razdele posestva med siromašne kmete, poljedelske delavce, pripadnike narodno-osvobodilne vojske Kitajske itd.

UNRRA SE VEDNO POSILJA ŽIVILA V ČANGKAJSKOVE BAZE

leta agencija poroča, da UNRRA še nadalje pošilja živila v Čangkajskovo bazo Sučijačuang v Severni Kitajski kljub izjavi UNRRA-e, da bo prenehala odposiljati blago v območje severno od 34. vzporednika. To UNRRA-ino ravnanje dokazuje, da se je odkrito pridružila Čangkajskovi protiljudski državljski vojni in spreminja pomoč ZN v orodje v Čangkajskovih rokah za vodenje državljanske vojne.

Društvo za podpiranje osvobojenih področij Kitajske je v tej zvezi poslalo UNRRA-i protest, v katerem se zahteva, naj UNRRA takoj ukine pomoč Čangkajski in prenese vse nerazdeljeno blago v Kitajski na osvobodjena področja.

Izjava senatorja Taylorja v ameriškem senatu

»Marshallov načrt« izziva sovražstvo evropskih narodov do ZDA

New York, 3. dec. (Tanjug). V diskusiji v ameriškem senatu pred izglasovanjem zakonskega predloga o »nujni pomoči« Franciji, Italiji in Avstriji je imel senator Taylor daljši govor, v katerem je odločno nastopil proti »Marshallovemu načrtu« in je predlagal, naj ZDA nudijo pomoč državam samo po OZN.

»Če pa bodo ZDA,« je pripomnil senator Taylor, »dale to veliko vsto denarja neposredno vladam Francije, Italije in Avstrije, tedaj to ne bo več gojenje spodarska pomoč, temveč načrt političnega značaja. Moj predlog omogoča, da se pošljejo živila lačnim, ne pa denar posameznim vladam. Tako imenovana »gospodarska pomoč« ZDA je izzvala samo sovražstvo evropskih narodov do nas, ker tem državam diktiramo, kakšno vrsto vlade in socialnega sistema morajo imeti.«

O netilnih vojne in neobjektivnem zadržanju ameriškega tiska je senator Taylor rekel:

»Naš tisk ignorira tiste, ki so za mir. Obširno in pod ogromnimi naslovi piše o tistih, ki hujskajo na vojno.«

Predlog senatorja Taylorja je podpiral tudi senator Pepper, ki je ostro kritiziral »Marshallov načrt« in ob tej priliki naglasil, da je to »politični, ne pa gospodarski načrt«.

Novo ameriške čete v Italiji

Rim, 3. dec. Agencija United Press prinaša poročilo, ki so ga včeraj objavili vsi večerni rimski listi, da je izdal glavni komandant ameriških oboroženih sil na Sredozemlju general Lawrence Jones na podlagi navodil iz Washingtona četam na parniku »Admiral Seams« ukaz, da se iz-

Kako smo se učile, tekmovali in osvojile rizični znak

Ko smo se lani, začetkom šolskega leta videli v telovadnici komaj prvič ali drugič, so že začele navdušene telovadke spraševati: Kaj je tekmovanje za fizikturni znak? Ali bomo me tudi tekmovali? In ker je bilo zanimanje veliko in volje zvrhan koš, je prišlo med nami še tekom prvega meseca do dogovora, ki je bil sklenjen na pravi demokratiški podlagi in se je glasil »demokratiški podlagi« in se je glasil približno takole: Vse prijave, učenje in tekmovanje za fizikturni znak bomo izvedle med rednimi in šolskimi telovadnicami urami. Stranki sta se sporazumeli in tak dogovor je bil sklenjen — po šestih razredih.

Ce bi danes, po letu dni, ko smo to tekmovali — tudi v resnici in s popolnim uspehom dovršile, opomnila dekleta na ta dogovor — stavim, da jih je pozabilo nanj najmanj dve tretjini. Kako tudi ne! V glavah šestnajst in sedemdeset letnih deklet se dan za dnem vrsti toliko zanimivih slik in odkritij, da so takile dolgočasni šolski dogovori kmalu pozabljeni. Nič ne de, to je bilo potrebno samo za začetek. Ko je bil »led« prebit, je tekmovalje steklo samo.

In tako smo pričele z učenjem in sistematičnim delom od oktobra do aprila, polnih sedem mesecev, uro za uro. Sleherna od dvostotih je vedela: do aprila moram skočiti 90 cm v višino, znati moram prosto vajo, vajo na nizki gredi — potem pa ta nesrečna visoka gred! Bilo je mnogo zaprek in komplikacij, mnogo smeha, veselja, navdušenja in strahu — celo solz ni manjkalo. Ah, ta nesrečna visoka gred! In če je res, da mora učitelj v tej dobi delati s podvojeno in potr-

Državno prvenstvo v sabljanju bo 12., 13. in 14. decembra v Ljubljani

Fizikalna zveza za Slovenijo — odbor za sabljanje je razpisala na podlagi pooblastila FISAJ-a tekmovalne za prvenstvo FLRJ za dneve 12., 13. in 14. decembra 1947. v veliki dvorani na Taboru.

Prav povsod v vseh mestih nove Jugoslavije se pripravljajo tekmovalci za to veliko prireditev, devet društev je prijaviło svoje borilce (96 po številu).

Marsikdo še danes ne gleda te fizikalne panoge s pravimi očmi. Predsodek, da je sabljanje namenjen le privilegiranim slojem, je v naši državi odpadel. Tudi sabljanje je danes namenjeno najširšim delavnim slojem, kar nam priča delo, da se je prav v Sloveniji razvilo že v štiriljubišvih v visokim številu članstva. Pri nas gojijo sabljaški šport predvsem društvo FD Enotnost — Ljubljana, FD Krim — Ljubljana, FD Rudar — Trbovlje, FD Polet — Maribor, torej izključno industrijske ter celo revirske fizikalne organizacije. Vsa ta društva bodo tudi nastopila na tem prvem državnem prvenstvu po osvo-

boditvi. Sabljanje pomeni bore nje. Tu se naučimo hitrega temeljitega opazovanja in mišljenja, hitrega odločnega izvajanja naših miselnih sklepov, naučimo se vztrajnosti, vzdržljivosti. S skladnim delom misli in telesa jačamo naše zdravje, zdrav človek pa je predpogoj za uspešno delovanje v korist skupnosti pri izvedbi petletnega plana.

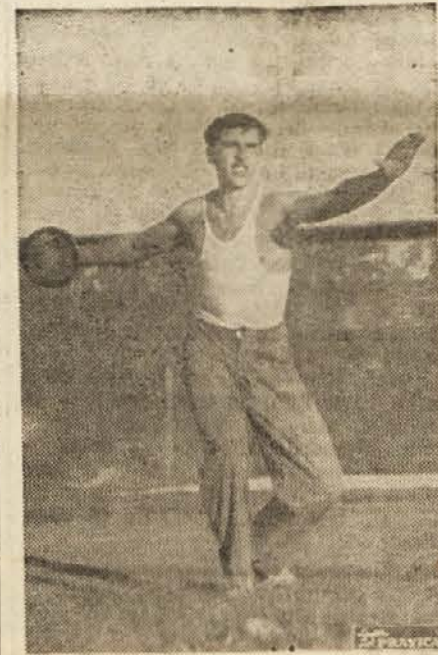
V Ljubljani se je sabljanje, ki je zamrlo v času okupacije, pričelo obnavljati v pozitivni obliki takoj po osvoboditvi. V kratkem času dveh let se je pod vodstvom tov. Cveto Rudolfa, načelnika odbora za sabljanje izkušnega olimpijskega borca razvil sabljaški šport na tako višino, da lahko govorimo o dobrem kadru, katerega bomo pošiljali na vsa fede-

FIZIKULTURA

Državno prvenstvo v sabljanju bo 12., 13. in 14. decembra v Ljubljani

ralna medmestna tekmovalja, v inozemstvo na turneje, ter drugo leto v Rumunijo na Balkanijado, ter na največje športno prireditve: olimpijado.

Ob priliki prvenstva se bomo lahko seznanili z našimi najboljšimi sabljači predvsem četvorice iz olimpijske vrste tov. Pengova Marjana ter Koršič Marjana, oba Enotnost — Ljubljana, ter Zagrebčana Mažuranič in Tretnjak. Nastopilo bo tudi 17 mladink in članic, od katerih najboljša je tov. Kristijan Margit iz Subotice. Nadvse zadovoljni

Müller (Enotnost) med metom diska

smo z našimi najmlajšimi, ki bodo igrali še veliko vlogo v sabljaškem svetu. To so mladinec Sancin Nastjo in Grabor Enotnost — Ljubljana ter mladinke Neda Rosina, Šlihar Lončar, ter ena najboljših discipliniranih mladink vseh društev tov. Nena Dolanc od FD Rudar — Trbovlje, ki kaže se razviti v odlično borilko, saj je njen stil in njene umske akcije vredno opazovati.

Interesente ter ljubitelje športa opozarjamo na to prvenstvo, mladino pa vabimo med naše vrste predvsem delovno mladino, saj bo naša mnogo zdravega in lepega pri treningih v telovadnici na Resljevi cesti, kjer se prilagodi vsak ponedeljek, sredo ali petek od 7—9 zvečer na učiteljsku pri sekretarju Rojce-u.

Sporod tekmovalja je naslednji:

petek, 12. decembra ob 18. uri: svečana otvoritev. Ob 18.30 uri: floret, mladinci.

Sobota, 13. decembra ob 8. uri: floret, mladinci, nadaljevanje; floret, mladinke. Ob 10. uri: floret, člani. Ob 15. uri: floret, člani, nadaljevanje, floret, članice.

Nedelja, 14. decembra ob 8. uri: floret, članice, nadaljevanje; meč, člani. Ob 10. uri: sablja, člani. Ob 16. uri: razdelitev nagrad. Ob 15. uri: posvet sabljačev FLRJ.

Vremenska napoved za četrtek 4. decembra: Oblačno in megleno, pozneje padavine.

V soboto in nedeljo bo v Ljubljani na Taboru nagradni turnir v košarki

Mestni fizikalni odbor — odsek za igre bo priredil v soboto, 6. in nedeljo, 7. t. m. nagradni turnir v košarki. Pričetek turnirja bo v soboto ob 17. uri v veliki dvorani na Taboru. Na turnirju bo sodelovalo 6 moških vrst in 3 ženske vrste. Glavni favoriti za prvo mesto med moškimi vrstami so I. in II. moštvo Enotnosti ter prvo moštvo Triglava, med ženskimi vrstami pa bo glavna borba za prvo mesto med obema vrstama Enotnosti.

Nagrade za turnir so naslednje: moški I. mesto: 10 parov copat, II. mesto: žoga za košarko; ženske: I. mesto: žoga za košarko.

Med odmorom finalne tekme moških vrst bodo razdeljene vsem košarkašem in košarkašicam Enotnosti in Triglava fizikalne značke.

Ker bo za tekmovalje iz propagandnih ozirov nizka vstopnina, posetite v čim večjem številu to prireditve.

»Crvena zvezda« vodi na zimskem turnirju košarke za pokal FISAS-a

Te dni je bilo odigrano tretje kolo zimskega turnirja v košarki za pokal FISAS-a. Rezultati tretjega kola so naslednji:

»Spartak« : »Partizane« 35:30 (19:15). Crvena zvezda« : »Metalace« 58:47 (32:21).

»Jedinstvo« : »Proleter« 45:38 (25:25).

Tabela po III. kolu pa izgleda takole:

»Crvena zvezda«	5	3	0	0	178:128	6
»Proleter«	5	2	0	1	126:100	4
»Metalace«	5	1	0	2	107:118	2
»Jedinstvo«	2	1	0	1	89:107	2
»Spartak«	5	1	0	2	98:126	2
»Partizane«	2	0	2	2	65:79	0

Turnir se bo nadaljeval v nedeljo popoldne.

»Dinamo« (Zagreb) bo igral v nedeljo s »Crveno zvezdo« (Beograd)

Tekmovalje za pokal je zaključeno. V zimski sezoni bodo igrala med seboj naša najboljša nogometna moštva. Tako bo že v nedeljo v Beogradu igral prijateljsko nogometno tekmo s »Crveno zvezdo« prvak jesusenskega dela tekmovalja v I. zvezni ligi »Dinamo« iz Zagreba. Tekma bo na stadionu CDJA ter bo prenašana tudi po radiu. Povratna tekma pa bo 14. decembra v Zagrebu.

ŠPORTNO LETALSKO DRUŠTVO »MILANA HUDNIKA« V LJUBLJANI

sklicuje

USTANOVNO SKUPŠČINO

društva, ki bo v Mladinski dvorani (Franciškanova ulica)

v nedeljo 14. decembra ob 9. uri

z naslednjim dnevnim redom:

- Otvoritev. 2. Referat o značaju in naloga športnega letalstva. 3. Poročilo o dosedanjem delu iniciativnega odbora. 4. Diskusija po poročilu. 5. Sprejem pravil društva. 6. Volitve društvene uprave.
- Vabimo člane in ljubitelje sinjega športa, da se udeležijo ustanovne skupščine.

telovadne ure so se spremenile v ure treningov in resnega dela. Število »zabušantov« je čudovito skopnelo. (Dekleta na našem zavodu hodijo k poku telesne vzgoje izven šolskega urnika.) Lahko je v šoli, pri matematični nalogi pokukati k sosedu, prepisati od nje in na račun tuje učenosti dobiti trojko ali četvorko. Pri nas pa ni tako! Tu imaš stojalo, oro in blazino — če preskočiš, prav, če ne — nisi dosegla norme! Tu se učiš solidnosti kot nikjer drugje. In vaja na nizki gredi: njo samo že davno znaš, toda kaj ko pri obratu nedolga padeš z gredi ali pa delaš vajo neritimčno, ali kakor be dejal tov. dr. Murnik »gdroritmično! Torej je treba vaditi, dokler ne dobiš dovolj ravnotežja, dokler vaja ne »teče« kot pravimo. Tekom sedmih mesecev smo preginali tudi vse strahove z visoke gredi in obrisali in posušili vse solze.

Po trdem, sedemmesečnem delu smo 5 tednov pred zaključkom šole pristopile k tekmovalju. Disciplinila je bila vzorna, pa tudi trema velika; večja kot pri ne vem kakšni šolski nalogi — tako so mi zatrjevala dekleta. Kako tudi ne? Saj so v izpitni komisiji poleg zastopnika Mestnega centra tekmovalja za fizikturni znak sodelovali naši profesorji-teoretiki. Ista tovarišica — profesor, pri kateri bo dekleta popoldne vprašana nemščino, jo zjutraj ocenjuje v prosti vaji!

Ko smo štiri tedne pozneje, po mesecu vztrajnega treninga tekmovali na letnem telovadišču v Tivoliju v teknu na 60 m in v metu bombe, smo čakale samo še našega »starterja« profesorja matematike na našem zavodu, nekakaj znanega sprinterja. V trenutku, ko se je pojavil, ga je dijaštvo sprejelo z gromkim »hura« in aplavzom, ki se je razlegel daleč po tivolskem gozdu. Pozdrav je prišel iz src mladine, sponta-

no in iskreno, kar je na oni strani dokaz velike priljubljenosti profesorja, na drugi pa tudi dokaz, da ima mladina rada prisotnost svojih profesorjev na športnem prostoru. Saj se lahko z njimi veliko bliže seznanj, pa tudi rada pokaže svoje športne sposobnosti in uspehe. Profesor sam, pa vidi svoje učence v popolnoma novih situacijah in razpoloženju, veselo in sproščene in predvsem naravnije, pristnejše in iskrenejše kot pred črno desko v šoli.

Tovariši profesorji, svojega prostega časa niste žrtvovali zastoni, uspeh ni izostal! *

Ko smo se po velikih počitnicah zopet zbrale pod skupno streho dela in učenja, se je novembrski rok že močno približal. Torej brž na tek čez zapreke! Ker je sleherna od tekmovalk že položila norme v teknu na 60 metrov, skoku v višino in visoko gred, ni bilo težko doseči norme 40 sek. v teknu čez zapreke. Res da so bili popravni izpiti, vsem pa je le uspelo doseči normo, če ne po drugem pa po tretjem poizkusu. Posebno se je tu postavila naša Pavla s svojimi 20 sek.

Vprašujem se, kako bi izvedli tek čez ovire, če bi z njim začeli tekmovalje? Kako bi tekmovali v času, ko še ni bil premagani strah pred visoko gredjo, stremenirana hitrost teka? V mišlih imam zopet slabših 50 odstotkov. Marsikatera bi pri tej normi obtičala, izgubila voljo do nadaljnega tekmovalja in odpadla.

Tako se tu pojavlja novo še neobdelano poglavje. »Metodika tekmovalja za fizikturni znak«, za katero potrebujemo predvsem izkušnje in o kateri bo najlažje govoril oni, ki bo sam vežbal, vodil in sodil celotno tekmovalje za znak.

Vsi smo v tem tekmovalju šele začeli, vsi šele iščemo novih poti in boljših izhodov — praksa sama jih bo najbolje pokazala.

Da se povrtno k našemu tekmovalju. Na vrsti je ravno pohod na 20 km. Izbrali smo si lep jesenski dan. Ko je bil po vseh šestih razredih objavljen celodnevni izlet na Sv. Katarino, je enoglasen vrhisk veselja pretrelel vsa šola. Naš tovariš direktor ve, kaj potrebujejo mlada dekleta: zraka in sonca. Tako je drugo jutro odšla na pot cela armada zadovoljnih in vedrih deklet. »To normo bi morale opraviti vsak mesec v toku tekmovalja,« sem žula dekleta za menoj.

Takoj po pohodu so pričeli razredi z udarniški akcijami — delom na obnovi (20 ur). Delo je bilo za marsikatero trdna preizkušnja volje in vztrajnosti. Kako bi bilo, če bi ga postavile na začetek tekmovalja? Marsikateri slabši in razvajena ki odpadla. Tak vrstni red se je obnesel, kajti bilo jih je precej, ki so prvič v življenju resno prijele za lopato, metlo ali ščet in se obnem pokazale marljivo in udarniške. Tako je pri delu odpadlo od tekmovalja komaj pet do šest deklet, samih zdravih in sposobnih, toda površnih in nerednih.

Tekmovalje smo zaključili s teoretskimi izpiti iz higiene, prve pomoči in namena fizikalne v FLRJ.

Pri nas smo to pot vsi zadovoljni — šolski aktiv s tolikim številom osvoboditeljev fizikalnega znaka; tovariš direktor, da so se njegova dekleta izkazala: učitelj, ki bo pisal ob polletju same petice in končno sam center tekmovalja za znak, ki bo z veseljem oddal tolikšno število znakov.

Bradaška Sanda

